НОВИНЕ
Обреновачке

16. мај 2002. Број 109 (264) Година XXV Излази месечно

20 динара

РАДИО ОБРЕНОВАЦ 102,1 MHz

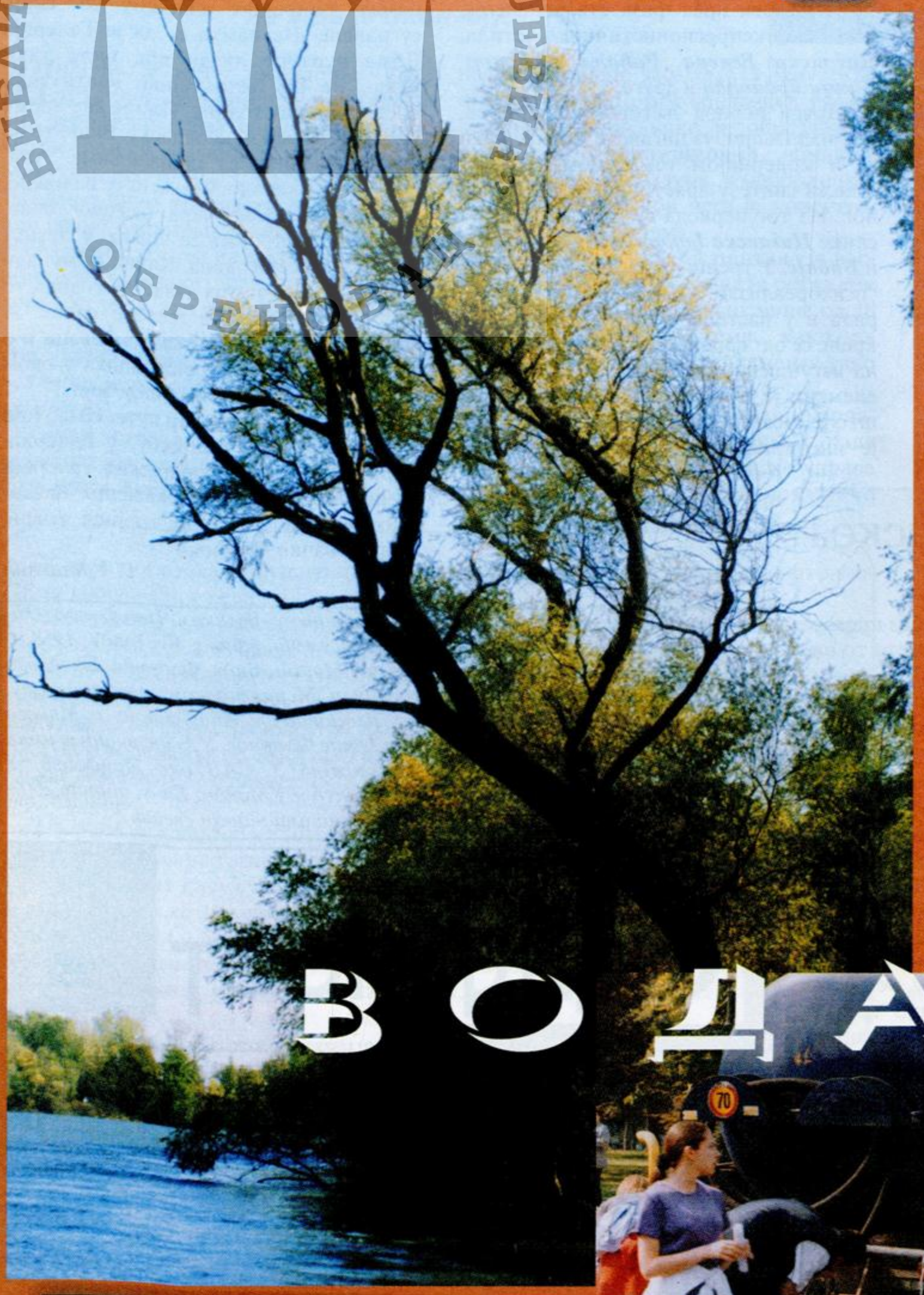

Интервју
др Жарко Корач
КОМПАС ЗА ЏУНГЛУ У ЕТРУ

Водонесташица
ДО РЕШЕЊА У ВИШЕ ЕТАПА

Прва искра Барич
НАДА УМИРЕ ПОСЛЕДЊА

АСП Ласта
СА НОВИМ ВОЗИЛИМА ЛАКШЕ СЕ ДИШЕ

Пољопривреда
МРАЗ ОБРАО РОД

Екологија
БИСТРО ЗАМУТИЛА ОСОКА

Синдикална сцена
СОЦИЈАЛНИ ДИЈАЛОГ ИЛИ СОЦИЈАЛНИ РАТ

Друштво
РАЗВОД БРАКА

Дани шведске уметности у Обреновцу
КУЛТУРА ПА СВЕ ОСТАЛО

Додатак:
ВОДИЧ ЗА УПИС У СРЕДЊЕ ШКОЛЕ

БЕСПЛАТНО ЛЕТОВАЊЕ? НА МОРУ!
www.obrenovaconline.co.yu *Прочитајте!*

БИБЛИОТЕКА "ВЛАДА АКСЕНТИЈЕВИЋ", ОБРЕНОВАЦ
Дигитална колекција

IN MEMORIAM

Војислав Стаменић (1931-2002)

На сунчаној Флориди, где је од 1974. живео и стварао, угасио се живот Војислава Стаменића, последњег и првог сликара из чувене "обреновачке четворке". Последњег, јер су се пре њега у небески атеље пре одселили и Дика Адамоцић, и Ика Вићић, и Брана Вујчић. Првог, јер је то, по много чему, заиста и био. Први академски сликар у нашем граду, први дисидент и политички емигрант, сам врх југословенског сликарства, односно, опет међу првима, најбољима...

Да ли им предели у које су допутовали пружају нову инспирацију, отварају нове мотиве, јесу ли спознали неке нове технике? Током боравка у нашем простору и времену, својим платнима одређивао је простор и време душе, залутале у динамичном и несигурном времену. Његове теме су углавном циганске легенде, прожете трагичном судбином овог народа осуђеног на стална лутања, народа напаћеног и несхваћеног. Како и саме легенде обилују апокалиптичним набојем, то су и слике Стаменића тешке, а у колориту превладава тамна гама. И то је његова прва фаза стваралаштва, уља неокспресионистичког стила: ***Циганска Венера***, ***Рађање вампира***, ***Божји ђаволац*** и друга.

Други период његовог сликарства, нео-надреални, уз циганске мотиве бави се и модернијом тематиком, и представља синтезу архетипног и ововековног. Из тог периода су му најпознатије слике ***Циганска Џоконда. Жена и време*** и ***Бибије***. У трећој фази, коју сам назива "психореализам", Стаменић почиње да ради и у пастелу, тематика је шира и креће се од "српских" мотива до сећања на изгубљену цивилизацију. Централни елемент је обично женски акт, а оно што је сасвим супротно првој фази, која је инспирисана циганским легендама, јесте баш одсуство сваке приче. Дакле, сликарство као одраз уметникове визије...

На жалост, уметник је најчешће усамљеник, јер његову визију не могу сви да сагледају и разумеју. Због слике ***Реквијем*** која је била изложена на ***Октобарском салону*** 1973. године, био је нападнут од стране Комуниста ликовних стваралаца Београда, као један од носилаца "црног таласа". Између физичког изгнанства и духовног заточеништва, Стаменић је изабрао прво. Одлази у Америку, одакле није долазио у родни град пуних двадесет година. Те 1994. вратио се први пут, и одмах приредио изложбу за своје суграђане. Не памти се да је Галерија Дома културе икада пре била тако пуна... Је ли било тешко вратити се после толиких година. Или је све време био у својеврсном неодласку. Више то не може поделити са пријатељима. Али, остало је, у каталогу поменуте изложбе, забележено, а из пера његовог сина, Зорана: "Мој отац се враћа у земљу после двадесет година. Какви су му јади харали душом за тих двадесет година то само он зна - он и његове слике. А земљом? То знају земља и земљаци и о томе је најбоље не рећи ништа у овом лепом каталогу са сликама у боји..."

После је долазио пар пута. Имао још једну самосталну изложбу, у Галерији "Ада". А онда се придружио галерији својих ликова из заборављених циганских легенди. И осталој тројици чувене "обреновачке четворке".

Г. Урошевић

И сами почеци Војислава Стаменића, предочили су његов немирни, бунтовни живот. Први значајнији цртеж урадио је са 12 година. У питању је својеврстан аутопортрет, тачније, фалсификовао је своју фотографију за ђачку књижицу, оловком бр. 2. Прва значајна слика било је уље на картону, портрет краља Петра престолонаследника. Ова слика је загубљена, као и његова друга значајнија из тог периода: портрет Тита, урађен по казни. Пре но што се изгубио, портрет је стајао у обреновачкој Гимназији.

Војислав Стаменић је рођен 1931. године у Великом Пољу, код Обреновца. Завршио је Академију ликовних уметности у Београду, 1958, у класи Зоре Петровић. Од 1974. је живео у Мајами Бичу, Флорида. Предавао је на "Принц Џорџ" комунити колеџу и Мерилендском универзитету. Имао је своју галерију и мајсторску радионицу у Вашингтону и Мајами Бичу. Био је члан Уметничког центра Јужне Флориде. У Југославији је имао двадесет групних и самосталних изложби. У САД око тридесет. У Америци је награђиван седам пута. Преминуо је у Мајами Бичу, априла 2002. године. Слике му се налазе у многим колекцијама широм света.

ИЗ СУДСКОГ ДОСИЈЕА

ПРОЗОР НА ГРАЂЕВИНСКОЈ ПАРНИЦИ

Кућа има прозоре, човек очи. Кућа без прозора је као човек без очију. Ако некоме засмета то *око* или *прозор*, упитаће се - где је ту *човек*?

Ако је тај човек комшија (не онај из старе народне "...кошуља, па комшија...") уз то и рођак - шта више рећи. Тада у име народа проговоре параграфи.

Тамо где нема толеранције, завлада људска злоба, са њом и пакост... Комшији Мики са периферије Обреновца, годинама није сметала комшиница, али и даљна рођака, Стана. Јер, никад се не зна... могу једно другом затребати... Како је време пролазило, уместо да се једно другом у добру нађу, десило се супротно. Престали су једно другом да одпоздрављају, да се склањају, не само с пута, већ из "видокруга". Ни то не би било "грех од бога", да Мики из чиста мира не засмета Станино присуство у "рођеном" дворишту, а на крају и прозор на кући окренут према Микином дворишту. Управо тај прозор, једини на спаваћој соби комшинице Стане, постаде предмет судског спора који прерасте у грађанску парницу.

Ни Стана, ни Станин прозор нису сметали Мики када је градио своју кућу, уз Станину сагласност, као првог комшије у духу народне пословице "...кошуља, па комшија..." после три деценије судски вештаци су имали посла. Требало је да утврде, ко је старији Станин прозор или Микина кућа... попут оне народне - "пиле или јаје".

Након три године спорења "у име народа" донета је пресуда, да је Микина тужба неоснована. Трошкови су се нагомилали, али и комшијски јед и срџба. Мика и Стана су и даље прве комшије, али у поодмаклим годинама када би им узајамна помоћ (она комшијска) добродошла...

Каћуша Мијатовић

ЗАДРУГА
Фудућност
011/8723-080;8720-392; факс: 011/8720-080
Војводе Мишића 168; 11500 ОБРЕНОВАЦ
— ГРАЂЕВИНСКИ РАДОВИ
— ГРАЂЕВИНСКО-ЗАНАТСКИ РАДОВИ
— БРАВАРСКИ РАДОВИ
— СТОЛАРСКИ РАДОВИ
— ИЗВОЂЕЊЕ ТОПЛИФИКАЦИЈЕ И ГАСИФИКАЦИЈЕ
— ИЗРАДА ПРЕДМЕТА ОД ПЛАСТИКЕ И ГУМЕ
— МЕТАЛОСТРУГАРСКА ОБРАДА
— СТАКЛОРЕЗАЧКИ РАДОВИ
— ЛИМАРСКИ РАДОВИ
— ОЗУБЉЕЊЕ

ИЗ РАДА ЛОКАЛНОГ ПАРЛАМЕНТА

Три зареза, три тачке

По систему "крени, стани, па неколико дана одмори" и опет тако и уз још једну репризу одборници Скупштине општине Обреновац су успели да мартовску седницу приведу крају, али не и да је окончају.

Имајући у виду досадашњи рад локалног парламента сујеверни би, вероватно, узроке пролонгирања потражили у магичном броју "13". Међутим, ако се има у виду да нити је заседање било тринаесто, а ни датум или време одржавања, онда би разлоге требало потражити на другој страни - у обимности дневног реда, значају предложених тема, али и у самом парламентаризму. У сваком случају, ни након три зареза на последњу седницу локалног парламента још није стављена тачка.

Прва четвртина је трајала око сат времена. Тек што су одборници дали позитивну оцену "раду Скупштине у прошлој години" заседање су напустили представници Демохришћанске странке Србије због, како је образложио **Светозар Добрашиновић**, кршења коалиционог споразума у одборничкој групи ДОС-а, након чега је констатовано да нема кворума.

Три дана касније Скупштина је наставила рад. Иза одборника је остао тек део прве тачке, испред њих више од 20 изузетно значајних тема, како за функционисање самог парламента тако и за живот града.

У другом покушају локални парламент је усвојио извештаје о раду Извршног одбора и општинске управе у 2001. години, уз две допуне прихватио и предложени Програм рада Скупштине у 2002, а потом и одлуку о буџету општине за ову годину. "Тајм аут", односно пауза коју је предложио председавајући био је довољан да се одборници разиђу и да ***кворум*** опет прекине заседање.

И тако, 29. март, па 3. април и стигло се до 19. априла. Због обимности преосталог дневног реда дискусије су ограничене на пет минута и ефекат је, квантитативно, био бољи. Шеснаест тема, међу којима су Извештаји о раду у прошлој и програми за ову годину Јавног предузећа за изградњу "Обреновца", Јавног предузећа за информисање и Фонда солидарне стамбене изградње су добили "зелено светло" одборника, али не и Извештаје Јавног комуналног предузећа "Обреновац".

Трећа срећа, каже народ, али, чини се да то не важи увек ни на сваком месту, па ни у овом случају.

Истина, рад је приведен крају, међутим, на трећу четвртину је опет стављен зарез, а не тачка. Уосталом, свака целина има четири четвртине, а за локални парламент она последња су, бар када је о XVII седници, одборничка питања.

Због њих се, како сазнајемо у Општинској управи, неће заказивати посебна седница, а изабрани представници народа моћи ће да их поставе на наредном, редовном заседању Скупштине општине.

Верица Николић

У прошлој години Скупштина је одржала 10 седница на којима је разматрано 118 тачака дневног реда.

Заседањима је, у просеку, присуствовало 42 одборника (од 55), а у дискусијама, опет у просеку, учествовало 15 одборника.

Од 98 тема, предвиђених Програмом рада за 2001. локални парламент је реализовао 56, три у јануару ове године, а 39 питања због ненадлежности Скупштине општине да их разматра и других разлога остало без одговора.

У истом периоду су, међутим, разматрана и 54 питања мимо Програма које је живот наметнуо, а одржане су и две тематске седнице - посвећене екологији и наркоманији.

На осам заседања је у 2001. години постављено 116 одборничких питања. На 12 су дати одговори на самим седницама, на 93 одборници су добили писмени одговор, а преосталих 11 су сугестије, примедбе или констатације.

- ***Уложили смо максималан труд у настојању да Скупштина функционише. Могло је можда и боље, било је пропуста и грешака, али не тенденциозних, већ из незнања и неискуства, шта, моја је оцена да је рад Скупштине био задовољавајући***, рекао је **Петар Кнежевић**, председник Скупштине општине Обреновац.

Током 2001. године Извршни одбор је одржао 36 седница, а ако се има у виду да је осам имало наставак укупан биланс био би 44 заседања, на којима је разматрано 668 тачака дневног реда (537 искључиво из надлежности општинске Владе, а 131 је третирала питања која су у надлежности Скупштине општине). Поједина питања, нарочито из комуналне делатности, урбанизма и нормативне области анализирана су и више пута.

- ***Од самог доласка на власт активности смо усмерили у два правца - на пресек стања по областима и настојање да се у исто време одржи континуитет у раду виталних функција.***

Извршни одбор је био ангажован у многим областима, почев од нормативно правне регулативе, преко буџета, пословног простора, бесправне градње, телефонизације, па до информисања, спорта и културе и решавања бројних социјалних питања. У овој години ћемо настојати да решимо проблеме пренете из прошле године, посебно у области водоснабдевања и комуналне хигијене, истакао је Светозар Добрашиновић, председник Извршног одбора СО Обреновац анализирајући рад општинске владе у прошлој години и додао - ***Имамо материјалну основу и организационе могућности, консензус политичке слоге и ако се сложимо и ако будемо заједно радили од Обреновца ћемо направити лепши град.***

- ***Законитост у раду општинске Управе у прошлој години кретала се у распону од 93 до 97 одсто. Материјална средства су рационално трошена и мислим да смо се крајње домаћински понашали***, кратка је оцена **Славице Цицовић**, секретара Скупштине општине о раду општинске Управе у 2001. години.

ЖАРКО КОРАЋ, ПОТПРЕДСЕДНИК ВЛАДЕ СРБИЈЕ О МЕДИЈИМА, МЕДИЈСКОЈ РЕГУЛАТИВИ, НАЦРТУ ЗАКОНА О РАДИОДИФУЗИЈИ

Компас за џунглу у етру

Закон о радиодифузији није писала власт, него радна група Независног удружења новинара Србије, односно правници и новинари који су својевремно истерани са својих радних места и који ваљда знају шта значи лош закон и шта значи самовоља власти...

Ја мислим да је то нешто на шта ова земља треба да буде поносна. Ово у ексклузивном интервјуу за Радио Обреновац и Обреновачке новине истиче професор Жарко Корać, потпредседник Републичке владе.

Господине Кораћ, каже се да би поред законодавне, извршне и судске власти медији требало да буду четврти стуб демократског друштва. Полазећи од ове констатације реците нам докле је Републичка влада стигла у јачању, односно законској регулативи тог стуба?

- Одговорићу наравно на ваше питање, али пре тога морам да кажем да код нас постоји једно потцењивање и једно прецењивање власти. За стање у медијима не може бити одговорна само власт. Ја чак мислим да она није ни већински одговорна. И да будем сасвим отворен и јасан, да не буде неке забуне шта је мој став - за стање у медијима су пре свега одговорни сами новинари.

Дакле тачно је да постоје законски оквири, који рецимо регулишу, примера ради оно о чему јавност код нас много говори то је Закон о информисању затим и други закони, али и нешто што јавност ретко пита, а по мени је исто тако важно за положај медија, наравно све зависи којих - да ли електронских или штампаних, а то је економски положај. Јавност то мање интересује, а врло је важно, на пример, да ли се опорезују и како се опорезују дневне новине, колико држава признаје новинама непродатих примерака (ја сам лично пре месец и по дана са новинарима и људима из Министарства финансија решавао проблем те такозване реминтенде), али то је врло битно јер се никад или ретко продају све новине. Значи кад ми њих опорезујемо шта опорезујемо - само оно што су штампали или само оно што су продали. А сад, примера ради, само да отворимо тај занимљив проблем - новине могу рецимо да штампају 100 000, па да кажу да нису продале 70 000. Ко ће то све да контролише, да ли треба правити неку инспекцију? Не, него значи ви се са новинама договорите колико ви њима признајете да просечно нису продали и на то они не плаћају порез. Значи то је решено. Ово су дакле све питања финансијска: цена папира, постојећа инфраструктура за штампање, штампарије -ко их има, нема, дистрибуција на пример и слично. Ово су питања која обично јавност не интересују, а која у великој мери одређују положај штампе.

Али сигурно је једно, волео бих да то просто буде мој став и још једном ћу га поновити -за положај медија су пре свега одговорни новинари, значи сви укупно, јер нико не може човека да натера да пише оно што неће...

Управо ова последња реченица је увод за другу оцену, а која скенира професионални ниво медија?

- У нашој земљи, оно што је потпуно очигледно код штампаних медија, имамо једно снажно урушавање професионалног нивоа. Могу вам рећи да се практично у нашој земљи може штампати било шта. Ја сам о себи читао ствари које у сну не бих помислио да би неко могао да напише, које не само да нису тачне, него и до крајње мере бесмислене. Ево имамо пример да је управо ових дана и премијер Србије тужио главног уредника једних дневних новина, како би заштитио себе од клевета. Дакле, намерно се измишља, дезинформише, клевеће и многи медији рачунају на то да ми немамо времена да их тужимо, да судски процеси трају... Ми имамо, и то је моја друга оцена, једно урушавање медијског квалитета, пре свега у штампаним медијима, али и у електронским.

Да се вратимо на почетак и законске оквире?

- Пошто сам све ово рекао, ја ћу рећи да је наравно Влада дужна да направи и законске оквире. Вас пре свега интересује Закон о радиодифузији, који иначе регулише само електронске медије - радио и телевизијске станице у Србији. Он се налази у Скупштини Србије и ја верујем да ће се у најскорије време наћи пред посланицима, значи пред усвајањем је, а биће интересантно видети и чути посланичке амандмане на Нацрт овог закона. Сада је пред Владом и Закон о телекомуникацијама, а за тренутак ћу оставити по страни Закон о информисању који се тиче укупног, како бих рекао, правног регулисања онога шта сме, шта не сме да се објави, шта је исправка у новинама, односно медијима, ко има право на исправку ко не, итд.

У нашој земљи, оно што је потпуно очигледно код штампаних медија, имамо једно снажно урушавање професионалног нивоа. Могу вам рећи да се практично у нашој земљи може штампати било шта. Ја сам о себи читао ствари које у сну не бих помислио да би неко могао да напише, које не само да нису тачне, него и до крајње мере бесмислене.

Конкретно, Нацрт закона о радиодифузији је рађен годину дана чак у девет верзија, а радила га је радна група НУНС-а. Тиме је, како сте управо Ви нагласили, направљен преседан у постсоцијалистичким земљама - власт и политика су се практично "одрекли" медијске регулативе у корист струке, а тиме и непосредног утицаја на медије?

- Јесте. Међутим, сами видите каква је уопште наша друштвена атмосфера. Толико је постала негативна, толико су људи огорчени, љути, бесни. Када нешто и најдобронамерније кажете да се уради, на то се не реагује или се чак обратно тумачи...

Влада уопште није писала овај закон. Она је тај закон дала НУНС-у да оно направи радну групу - новинара и правника из београдског центра за људска права. Односно, Закон су написали новинари који су у прошлим временима истерани са својих радних места. Конкретно, председник радне групе за израду Нацрта закона о радиодифузији је био **Раде Вељановски** који је данас директор Радио Београда, а који је својевремено био истеран из овог радија. Значи, човек је био на улици и писали су новинари који ваљда сами знају шта значи лош закон и шта значи самовоља власти. Они су у сарадњи са институцијама Европе (ОЕБС-ом, Саветом Европе) урадили седам верзија, односно још две су биле за протеклих годину дана и ево практично девета верзија (значи осма и девета су нешто мале измењене, Влада је имала неке ситне интервенције које нису промениле суштину Закона) је коначно у Скупштини. Ви се, претпостављам, сећате нервозе, често напада на нас да ми намерно нећемо тај закон. Не. Закон се просто дуго радио зато што је ово потпуно нов закон, зато што су га радили ови људи, значи они су одговорни за брзину којом је урађен, а не Влада. Када је радна група завршила ми смо га са ситним интервенцијама скрупулозно послали Скупштини.

А сама чињеница да смо поверење поклонили независним правницима и независним новинарима у изради једног оваквог законског пројекта је засигурно нешто на шта ова земља треба да буде поносна.

Шта је то ново, или да сузимо питање, најрадикалније што Нацрт закона о радиодифузији доноси?

- Закон има две суштинске ствари. Прва је формирање Агенције за радиодифузију која ће имати петнаест чланова, који ће бити апсолутно независни од власти и друго да се РТС поставља као јавни сервис.

Према Нацрту Закона Агенција за радиодифузију има велика овлашћења. Питање које се већ поставило међу представницима електронских медија, а ја га постављам вама, шта заправо гарантује да ће та Агенција бити до краја независна и мерити по правим аршинима?

- Разумем ја ваше питање, кога је змија угледа и гуштера се боји. Али немојте да будемо оно најгоре што је у нашем народу - да унапред сахрањујемо нешто што се још није ни родило.

У првом предлогу, та агенција је имала седам чланова, па сам ја инсистирао да се повећа на 15, управо са идејом да је са више људи теже манипулисати. Дакле, прво ради се о петнаесторо људи, друго, њих предлажу јако угледне институције. Треће, јавност рада Агенције је загарантована. Дакле, јавност у раду, законски оквир и још једна чињеница, коју је управо Влада потенцирала. Постоји могућност да сваки члан Агенције буде опозван, с тим што је у Владином амандману врло јасно наведено да нико не може бити опозван из политичких разлога. Али ако се нађу докази или јасне индиције да је неко примио паре или да ради за некога, он ће једноставно бити замењен.

Нешто потпуно ново, како сте и сами рекли, јесте Радио Телевизија Србије као јавни сервис. Шта то практично значи?

- Јавни сервис - значи у служби грађана. До сада је правно, економски, РТС био власништво Владе Републике Србије, значи Влада је била власник РТС-а. Наравно , да ли се она мешала у програм и колико, то је прича за себе. За време Милошевића се мешала много, пред крај је практично уређивала програм, данас се ова власт много, много мање меша или бар ја слабо знам да се меша, прилично сам сигуран да су много независнији него за последњих 30 година.

Међутим, тенденција је да се РТС постави на потпуно другачији начин. Оне који руководе РТС-ом, пре свега генералног директора и управни одбор, на основу конкурса поставља поменута Агенција.То значи да Влада нема ништа са избором руководећег кадра и то значи да ће РТС у том случају бити потпуно самосталан, али да кажем и привилегован пошто Законом већ добија своје фрекфренце. Значи РТС неће учествовати на конкурсу за доделу фрекфренци него ће то остати, сматра се због важности за грађане, да имају један сервис који је само њима посвећен.

Ви ћете се одмах запитати шта ако Радио Обреновац добије фрекфренцу за локално емитовање? Ако је он општински, јавно предузеће, онда наравно и он јесте у служби грађана, то нико не спори... Али имате и могућност да радио или ТВ станице буду и приватно власништво, што у Србији већ увелико постоји...

Да за тренутак ставимо тачку. Где је онда према овом новом Закону "линија разграничења" између РТС-а као јавног сервиса и општинских, односно приватних медија?

- Примера ради локални медиј може да ради само за локалну заједницу, може да подржава локалну власт. Може приватни медиј да подржава власника. Сви смо били сведоци како су ПИНК и БК у случају сукоба власника ПИНК-а са професором **Чупићем** и браће **Карић** са Републичком управом јавних прихода бранили своје власнике. Многима је то запарало уши, многи су били збуњени, али то је принцип приватног капитала. Дакле приватан медиј може до извесне мере, пазите до извесне мере, а не то да злоупотребљава за себе, да емитује онај програм који је негде у корист компаније, власника итд.

За разлику од овога, да се вратимо на почетак, РТС то све не може. Он ће бити у служби свих грађана, не може да навија за једну политичку странку, за

Ви ћете се одмах запитати шта ако Радио Обреновац добије фрекфренцу за локално емитовање? Ако је он општински, јавно предузеће, онда наравно и он јесте у служби грађана, то нико не спори... Али имате и могућност да радио или ТВ станице буду и приватно власништво, што у Србији већ увелико постоји...

један град, за једну општину. Уређују га независни људи и они раде што је професионално врло тешко, обратите пажњу, у интересу свих грађана Србије, и радио и телевизија. Значи локални медиј може да ради само за локалну заједницу, може да подржава локалну власт... Може приватан како смо већ рекли да подржава власника, али РТС не подржава никога. Задатак ове медијске куће је да обавештава, информише, образује, забавља своје грађане. У својим програмима РТС као јавни сервис мора да има оно што други не морају, рецимо дечије емисије, научне, озбиљну музику, онда нешто што се зове национална култура и то има у условима. Значи РТС је једини који по закону то мора да ради и значи само РТС грађани плаћају да би добили оне информације које им приватни радио и приватна ТВ углавном неће дати.

Дакле место и улога националне телевизије су јасно дефинисати законским актима. Каква је судбина локалних општинских медија, почев од конкурса па до евентуалне власничке трансформације?

- Конкурс ће ићи неким редоследом. Значи, прво ће се изабрати Агенција за радиодифузију. Петнаест институција ће предложити по два човека, а Скупштина Србије бира само једног од предложених кандидата. Петнаесторо изабраних људи у републичком парламенту постају агенција. Након конституисања, генција расписује конкурс. Постоји конкурс за национално покривање, регионално, општинско. Претпостављам рецимо да ће се Радио Обреновац јавити на овај последњи.

Пре тога друга агенција, дакле има још једна, Агенција за телекомуникације ће да одреди фрекфренце, да види такозвано покривање, опсег, услове итд. Значи њу такође чека велики посао. Кад она дефинише све то ви се јављате на тај конкурс за добијање фрекфенце, а тек након тога на конкурс Агенције за радиодифузију, Агенције која уствари одређује квалитет програма, да ли задовољавате услове да можете да емитујете одређени програм. Значи, кључно питање конкретно за Обреновац је да се одреди опсег покривања, а ја мада нисам стручњак претпостављам да ће ту бити нека фрекфенца. На конкурс може да се јави и неки приватни медиј,

Закон о информисању касни, зато што четврту верзију опет група новинара и правника није завршила, јер они верујте ми седе, ломе се међусобно и разбијају себи главу како то да реше и како да дозволе да новинар објављује оно што можда не може да потврди, али и да заштите људе од клевете које има у нашој јавности све више.

Ако их у Обреновцу има. Онда ће бити занимљиво видети ко заправо задовољава техничке услове да се јави. Ја претпостављам да сте то ви, али не мора да значи. Хоћу да кажем да као општински радио према новим законским предлозима и решењима нисте привилеговани у том погледу. Значи дозволу добија онај ко има најбоље техничке и касније услове за емитовање.

Када је у питању власничка структура општинских електронских медија, и ту има неких уочљивих новина, пођимо рецимо оне одредбе о мешовитом капиталу?

- Оно што је сигурно јесте да овај Закон дискретно гура мало општину да она у неким сегментима нађе заједнички језик са приватницима. Уствари, ја ћу вам рећи отворено. Мислим да је намера онога ко је писао Закон, а то су људи који знају медије - они вероватно мисле да је доста скупо да општина има свој локални радио. Стога практично, како сам већ рекао "гурају" општине полако ка томе да медије приватизује, али да истовремено као општине задрже интерес у начину како се њима управља.

Ако хоћете моје мишљење, то је скоро најбоље. Имате приватника који има капитал, који може да вас шири, да купује нову опрему, који може да направи један добар радио, квалитетан радио, али са друге стране општина има и задржава контролу да то не оде баш "низ воду."

Са локалног терена враћамо се на глобални, а са локалних фреквенци прелазимо на такозване националне. Према неким најавама, за ТВ станице биће највише четири националне фреквенце, од чега су, бар према Нацрту закона, за сада две резервисане за РТС. Већ сада се праве калкулације и тражи незванично одговор на питање ко ће од већих актуелних ТВ станица "појести остатак колача"?

- Велико је питање у овом тренутку како ће Закон о телекомуникацијама, односно Агенција за телекомуникације дефинисати телекомуникациони простор на нивоу Србије и колико ће бити националних фреквенција. За РТС Закон предвиђа две фреквенције. Међутим, већ сам чуо неке посланике, а они су главни - они усвајају или не усвајају законске предлоге, који траже да се РТС-у остави и трећи канал. Практично то значи да РТС задржи све што има. Ту треба очекивати занимљиву посланичку расправу.

Како ће се дефинисати националне фреквенције зависи да ли се покривање одређује на један или на други начин. Значи, могуће је да буде још националних фреквенција телевизијских, између две до четири. Две су сигурне, можда три, можда четири да буде. Све то зависи од одлуке коју ће донети Агенција која ће бити више стручњачког карактера. Сигурно је да ће се на конкурсу за национално телевизијско покривање појавити бар два телевизијска канала, а можда четири... Биће врло интересантна та медијска борба, тим пре што у јавности постоји једно увређено мишљење да ће ПИНК и БК бити главни такмичари телевизији Б92, с тим што ја мислим да ће Б92 (говорим само о телевизији, не о радију) имати доста проблема, јер има углавном стране емисије, а мало сопственог програма. Разлог је прост-Б92 нема ни пара ни људи. А ја ћу вам сада рећи нешто што већина грађана не зна. Примера ради, сат производње на РТС-у кошта отприлике 100.000 марака. То значи да је производња ТВ програма страховито скупа и зато су све наше телевизијске приватне, ове мале, станице у суштини велике причаонице. Значи то није озбиљна телевизија, то је велика причаоница, то може у једном тренутку овако када смо сви ми политизовани да има неког смисла. Али у нормалном, мирном друштву, а Србија ће ускоро бити таква - иде ка стишавању политичких тензија, сигурно иде ка томе, питање је да ли ће то бити гледано... Да ли би рецимо Енглези гледали неку локалну телевизију где цео дан неко седи у студију и прича? Верујте да не би. Људи хоће да виде добар филм, неће моћи пиратски, одмах да вам кажем, јер ће почети контрола ауторска (ми смо изгледа и највеће видео пиратско тржиште у Европи и дистрибутери - страни и ауторске агенције су почели врло озбиљно да нас притискају), тако да неће бити пиратских касета и онда је питање шта ће уопште да понуде гледаоцима, рецимо локалне телевизије. Шта? Причаоницу неће нико да гледа... Да производе свој програм? Већ смо рекли, то кошта, то је врло скупо, а питање је колико оне имају пара... Дакле, ја предвиђам да ће ова ситуација коју сада имамо, ова џунгла у етру где се практично програм и не производи, у року од једно две године јако да се промени.

На тренутак вратићемо се на почетак разговора, који ће у неку руку заокружити целу причу и довести нас до трећег закона којим се практично завршава медијска регулатива - Закона о информисању. Кажете да сте у неколико наврата и сами били жртва новинарских клевета. Ипак, језичак на ваги где је на једној страни потреба новинара да штите своју професију, а на другој потреба да се заштити јавност, према сопственом признању пребацујете на страну новинарске професије?

- Питање јавност и приватност, то су тешка питања за свако друштво не само за наше. Увек та вага, та два таса морају да се изједначе и свако друштво мора да одлучи како ће у конкретним условима то учинити. Иста је ствар овде. Ја рецимо морам отворено да вам кажем - ја сам из демократских разлога склон да више штитим право новинара да изнесе нешто што и није сигуран, јер новинари су очи и уши јавности.

Али у нашој јавности су, што сам већ напоменуо, почеле такве клевете, такве инсинуације. Ми рецимо имамо девет дневних листова у Београду. Да кажем одмах, то је знатно више него што имају Париз, Лондон и Њујорк, а имамо петсто хиљада читалаца у Србији. Значи то је једна бескрупулозна борба за читаоце. Иако жута штампа не постоји само код нас него и у другим друштвима, ми ипак морамо много више да се боримо за озбиљност новинарске професије... Закон који даје право новинарима, он заиста није предвиђао ове злупотребе. И зато закон о информисању, ето стигли смо до трећег, он треба негде да одреди шта је казна. Да не буде нека забуна. Апсолутно је неприхватљиво да новинар иде у затвор за дезинформацију, то се у цивилизованим друштвима више не ради. Али морам вам рећи, новчане казне су тако високе да могу да затворе лист и да новинар испашта следећих година. Значи, углавном се то на западу решава финансијски. Ја мислим да би и у нашим условима то било довољно.

Али, али... те тужбе и све ово, неко не жели да суд пресуђује, неки кажу да Закон о информисању треба врло прецизно да дефинише под којим условима се те казне могу дефинисати и зато уствари Закон о информисању касни, зато четврту верзију опет група новинара и правника није завршила, јер они верујте ми седе, ломе се међусобно и разбијају себи главу како то да реше и како да дозволе да новинар објављује оно што можда не може да потврди, али и да заштите људе од клевете које има у нашој јавности све више.

Значи, у овом тренутку се још не може рећи када ће Закон о информисању доћи пред Владу и Скупштину?

- Не. Ево ви сте новинар. Позовите некога из радне групе НУНС-а, и мене би тај разговор интересовао и питајте их које главне проблеме они међусобно имају, где се правници и новинари највише међусобно не слажу, и како ово да реше.

Н. З. Павличевић

ВОДОНЕСТАШИЦЕ - ТРЕНУТАН ПРОБЛЕМ ИЛИ ЋЕМО НА ЊИХ МОРАТИ ДА СЕ ПРИВИКНЕМО

Против несташице воде решења у више етапа

Проблем снабдевања водом на подручју Обреновца, ове године јавио су се када га нико није очекивао - током зиме.

Проблем водоснабдевања Обреновца се мора решавати свеобухватно, почев од изворишта до крајњих потрошача, тврди директор Јавног комуналног предузећа у Обреновцу, **Мирко Миловановић.** Према његовим речима, овакав приступ, ма колико био спор, једино омогућава дугорочно решење проблема.

Потрошачи у висинским зонама веома често су били без воде, а најчешће жители Јасенка и појединих делова Мислођина и Барича.

Нестабилна испорука воде настављена је и током отклањања квара на једном од тзв. великих бунара, да би била настављена и у априлу када је обављана регенерација "Пројсаг" бунара. Многи, почев од представника политичких партија и локалне самоуправе, до грађана страхују каква ће ситуација у водоснабдевању бити током лета када је потрошња већа.

Директор ЈКП-а, у чијем се саставу налази водовод, каже да су проблеми у водоснабдевању углавном наслеђени. Годинама овај инфраструктурни систем није адекватно одржаван и у њега се није улагало. На евентуалне проблеме у овој области из ЈКП-а стизала су упозорења још пре више од годину дана, да би проблем, тек када је кулминирао почетком године, био стављен пред одборнике локланог парламента. Том приликом, усвојене су "Хитне мере за побољшање водоснабдевања", а реализација тих мера приводи се крају. Уграђен је део мерно регулационе технике који омогућава увид у производњу сирове воде као и константно праћење испоруке воде у дистрибутивну мрежу. Ови послови су само предуслов за даље радове на систему. Прецизним мерењем се дошло до стварно произведених количина воде. Пре започете регенерације пројсаг бунара, из подземних извора обреновачки водовод је узимао 308 литара у секунди, што је, испоставило се, недовољно.

Упоредо су обављани радови на регенерацији Пројсаг бунара, као и на регенерацији 6 цевастих бунара. Овим обнављањем изворишних капацитета требало би да се добије додатних 70 до 80 литара воде у секунди. Поред овога, урађена је и техничка документација за изградњу 5 нових цевастих бунара, а њихова изградња требало би ускоро да започне. Пуштање у експлоатацију ових бунара донело би додатних најмање 60 секундних литара. После обављања ових послова, капацитет обреновачког водовода би био преко 430 секундних литара или за трећину више од садашњег, што би требало да буде довољно за летњу сезону.

Ипак, уколико ни те количине не буду довољне, у плану је да се на систем водоснабдевања Обреновца прикључи и водовод "Прве Искре" у Баричу, са капацитетом од 100 секундних литара...

Да би систем водоснабдевања у потпуности био под контролом, посебна пажња ће се усмерити и на дистрибутивну мрежу. У ЈКП-у ће у том смислу бити формиране екипе које би се искључиво бавиле откривањем кварова и нелегалних прикључака, а у плану је и замена свих неисправних водомера. Због недостатка финансијских средстава практично последња фаза санације обреновачког водовода би трајала неколико година када би се приступило и замена појединих делова цевовода, оспособљавању хидрофорских постројења, резервоара и других елемената мреже.

Динамику обављања планираних радова одређиваће прилив средстава. У овом тренутку извесно је да ће део обезбедити Јавно предузеће за изградњу Обреновца и Скупштина Града.

Без обзира колико ће се воде произвести и испоручити, неопходна је штедња и рационална употреба, упозоравају у ЈКП. Утисак је да је план за санацију обреновачког водовода реалан и остварљив и да ће проблем водоснабдевања у обреновачкој општини умногоме бити решен, али само уз агилније ангажовање свих који су на овим пословима ангажовани, почев од запослених у ЈКП-у до представника локалне самоуправе. Остаје једино да се види да ли ће они који су без воде месецима имати стрпљења да сачекају спровођење свих планираних мера и да ли ће на живот без воде за пиће моћи да се привикну.

Драган Лазаревић

У ОБА СМЕРА

КАП У ПРАЗНОЈ ЧАШИ

Знате ли како се на српском каже Сахара? Барич?! У каквој су вези, запитаћете се, највећа пустињска област на свету и најнасељеније место у обреновачкој општини, кад по Баричу не шетају "пустињске лађе", нема дина ни бедуина. Ипак, веза постоји! И тамо и овде - нема воде!

У Баричу, истина, постоји изграђен водовод али је он за Баричане обична - фата морґана. И не само за њих већ и за остале "брђане", односно становнике у такозваним "висинским зонама" општине. Халуцинантно делује и податак да град и општина леже на обалама две велике реке, више речица, потока, па ипак, вода је ових дана проблем број један за већину житеља поменутих места. Несташица здраве, пијаће воде је, према упозорењима стручњака, све већи проблем и на планетарном нивоу, али је то мала утеха за оне који и по неколико недеља не добијају воду. Да ствар буде још гора, славине су пресушиле већ почетком године, што раније није био случај, на шта је, како тврде надлежни, упозоравано, међутим, овакав раскорак водоснабдевања са календаром нимало не оправдаве све одговорне, почев од ЈКП-а, па до општинских власти, што ће и ова година, по свој прилици, протећи у знаку озбиљних водонесташица. Приче да производни капацитети нису довољни да подмире потребе свих грађана за пијаћом водом, или да се вода ненаменски троши, као и да нема довољно средстава за проширење капацитета, код грађана све мање "пију" воду.

А непопуларна мера, увођењем рестрикција у снабдевању водом, како би се проблем равномерно распоредио на оне на "брду" и оне у "низији", у стилу оне народне "сеци уши ...", само појачава утисак да још увек нема јасно дефинисаног плана у решавању овог горућег проблема. "Жеђ", поготово ако је дуготрајна, не познаје и не признаје "рационална" објашњења и упозорења. Довољно је, уосталом, воде протекло Савом да би се актуелна водонесташица правдала само бременом тешког наслеђа. Тога би пре свих требало да буду свесни они који се налазе на одговорним местима и доносе одговарајуће одлуке, јер стрпљење незадовољних грађана, пре свега у висинским зонама, је на измаку. Чашу жучи, верујемо, не жели нико да испије. Вода је, ипак, здравија за пиће.

М. Вуковић

НАДА УМИРЕ ПОСЛЕДЊА

- Сјај и беда ба... не зна се. - За... кадровска поли... глас. - Ни сада... ричког гиганта. - "Искра" се још није угасила, хоће ли васкрснути из пепела ситуацију у којој се данас налази овај колектив крива дугогодишња лоша итика. - Капетани насукали брод. - Синдикати дуго чекали да подигну свој ња Влада није дигла руке од "Прве искре"

Уочи првомајских празника, ситуација у "Првој искри" у Баричу достигла је критичну тачку, нарочито у оним организационим деловима у којима плате нису исплаћене у последњих шест, седам месеци.

- *Напети смо као балон и само је чиода довољна... Свашта може да се деси*, тврдио је и упозоравао тих дана Радојко Филиповић, председник синдиката "Арматуре".

Преговори Јединствене организације самосталног синдиката и пословодства трају већ дуже време. По неким питањима постигнути су договори, али основни захтев Синдиката - једна зарада за све запослене, није испуњен. Пословодство и поред свих напора није успело да обезбеди преко потребних двадесет милиона динара. Нада да ће републички министар финансија Божидар Ђелић, након ургенције лидера Савеза синдиката Србије, Миленка Смиљанића, који је управо пред празнике посетио "Искру", притећи у помоћ се изјаловила. Свеједно да ли је истар Божа заиста цицију како неки тврде, да ли му понуђене гаранције да ће "Искра" вратити новац чим легну паре од продаје дела опреме ТДИ-а нису биле довољне, или је министар био исувише заузет, па Смиљанић није имао прилике да ургира, тек паре у Барич нису стигле.

Синдикат није имао другог него да, онако како је и најавио, ступи у генерални штрајк. Празници су дочекани у миру. Балон је издржао, на радост неких директора, који су, тврде радници, једва чекали благдане, рачунајући да ће након тога напетост попустити. Дали су били у праву показаће дани који долазе. Ово тим пре што, и ако се у међувремену обезбеди новац за исплату једне заради свим запосленима, проблеми "Прве искре" ипак неће бити решени. Биће то само још једно гашење пожара.

СУЗЕ СУ ОК

Многи још жале за "Искром" каква је некада била. Не пропуштају прилику да кажу да је овај колектив својевремено запошљавао око 4.500 људи, да је био ослонац не само обреновачке и српске привреде, него и привреде ондашње "велике" Југославије. Његово име искрило је не само на врху робне куће "Београд", на Теразијама, него широм света. "Прва искра" је била поуздан партнер, признат и ван граница наше земље. Извозни послови доносили су милионе долара. Поред добрих дванаест, делила се и тринаеста плата, градили су се станови за раднике, који су мало-мало па ишли на којекакве излете.

Паркинг пред капијом предузећа био је пун нових возила. Директоре није било срамота да се са службеним возилом и возачем појаве било где.

Нико није ни приметио кад су кола кренула низбрдо. Гигант је пао на колена и до дана данашњег се није подигао. Финансијске инјекције које су годинама убризгаване одржавале су га у животу, али је и обичном посматрачу било јасно да су за оздрављење потребни радикални резови на којe изгледа нико нема храбрости да се одлучи. Са највиших места стизала су уверавања како је "Прва искра" колектив на који држава озбиљно рачуна. Без обзира на то, Искра је губила послове и тржиште, нарочито на пољу машиноградње. "Прочесна опрема", фабрика која је правила фабрике и "Арматура", са руским програмом никако нису могле да пронађу своје место. Радници су уместо за машинама дане и дане проводили играјући фудбал на мале голиће у фабричкој хали, картајући се и убацујући новчанице са ликом "нашег највећег сина" и великим бројем нула у фонтану од фау материјала израђеној у истој фабричкој хали.

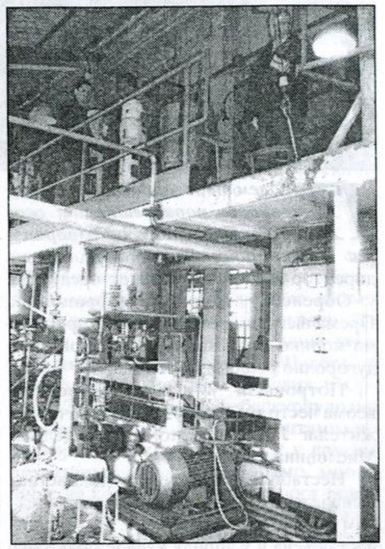

Врсни мајстори су, видевши да у матичној кући нема "леба", посао тражили на другој страни. Неко време су седели на две столице, да би касније заувек напустили "Искру" да се у њу никад више не врте. Неки су годинама били на принудном годишњем одмору. С времена на време долазили су у фабрику да се јаве претпостављенима али више да се виде и упитају за здравље него да поново стану уз машину, и чекали да се нешто деси. Већина више није на списку радника овог колектива, али неки још чекају. Истина, више нису на принудном одмору, јер нови закон о раду не познаје категорију принудних одмора.

Најупорнија и највернија колективу била је администрација. Заволела је своје канцеларије до те мере да је сваки премештај из једне у другу просторију, а камо ли шта друго, доживљавала као тежак ударац. Замислите само како су се осећали они који су након бомбардовања били на списковима за упућивање на Завод за тржиште рада!

Шта је свих тих година радила руководна структура? Исцрпљивала се унутрашњим организацијама и реорганизацијама, постављањем и смењивањем директора, службеним путовањима после којих је ретко кад био склопљен неки ваљан посао, израдом којекаквих хитних мера за побољшање стања, и наравно чекањем пред вратима неког званичника чија је једна реч била довољна да се да финансијска инјекција. Наравно, ово важи само за оне који из ко зна којих разлога нису напустили брод који тоне. Многи су отишли. Једноставно дигли су руке од свега. Чак и они којима је ондашња власт указала посебно поверење, послала их по задатку, да барички брод доведу у мирну луку, али капетани у лику врсних привредника, са по две директорске функције истовремено, и две подебеле плате, угледних и педантних банкара, па и бивших дипломата, нису изгледа били дорасли задатку. Кормило су препуштали другима. Најчешће онима који су на броду одавно и којима се чинило да одлично познају колектив, све његове проблеме и да баш они имају решење. "Искра" је временом тонула све дубље, али се живот у њој није угасио. Нису је дотукле ни НАТО бомбе.

ЛОША КРВНА СЛИКА

На матичној локацији у Баричу неких објеката више нема. Разрушени су. На местима где су били само шут. У оним фабрикама које су остале неоштећене, али и у оним погонима који су премештени на нове локације нема живости. Машине углавном стоје. Кад раде, раде кратко. Прошла су времена рада у три смене за велике ино партнере. Сада се раде ситни послови за ситне домаће приватнике. Колика је корист од тих послова и за кога, тешко је рећи. Судећи по тренутној ситуацији, чини се да ће посао године бити не изградња нове него демонтажа постојеће фабрике. Реч је, дакако, о фабрици за производњу ТДИ-а . Истој оној у у чију изградњу се улагало деценијама као у бунар без дна, која је годинама целом колективу била камен око врата, фабрици која за све ове године никада није имала континуалну производњу, нити је производњом вратила и један динар који је у њу уложен. Сада ће се део средстава вратити кроз продају дела опреме страном партнеру, демонтажу и деконтаминацију. Каква ће бити судбина осталих фабрика остаје да се види. Приватизација мора да се заврши за три године. Претходи јој реструктуирање. Тај процес ће без сумње бити болан, а како и не би када је ситуација таква каква је.

"Прва искра" данас има око 1.300 радника. Од тога, кажу, 300 запослених у ЛАБ-у и ПАМ-у годинама не ради, јер и нема производње, 200 људи више од пет година нису прошли кроз фабричку капију, јер су били на принудним одморима. Овим бројкама додаје се још једна од стотину радника који свакодневно одсуствују с посла по разним основама. Дакле, од 1.300 на посао свакодневно долази 700 радника. Али то не значи да толико и стварно ради и ствара доходак. Од поменутих седамстотина који долазе на посао, стотину су директори, исто толико шефови, пословође, предрадници. Све у свему, кад се све сабере и одузме, дође се до цифре од 200 људи који треба да створе доходак, али ни за њих нема посла. За машинама је кажу тек 30%, што значи око шездесетак радника који треба да зараде плате за 1300 запослених!

Питање које свако разуман мора да постави након изношења оваквих података, чак и да нису апсолутно тачни, је какве су перспективе оваквог колектива.

"ОВА ФИРМА ИМА БУДУЋНОСТ"

Садашњи генерални директор Холдинга "Прва искра" Барич, **Дане Жакула**, не пориче да је стање у колективу на чијем је челу такво какво је представљено, али ипак тврди да ова фирма има будућност! Као аргументе наводи програме који имају проћу на тржишту и чињеницу да ће у догледно време имати и средства за покретање производње. Гаранција за ово друго, што и јесте "Искрин" основни проблем, су средства од продаје дела опреме фабрике за производњу ТДИ-а, демонтаже и деконтаминације исте те опреме.

Продајом ТДИ-а до обртних средстава?

Средства нису мала. Реч је о цифри која прелази десет милиона долара.

... ДО ЗЕЛЕНЕ ТРАВЕ

Оно што је проблем то је чињеница да горепомената средства неће стићи сва одједном, што покретање програма и производње у оним фабрикама о којима говори Жакула не може да се реализује у неколико наредних месеци. То практично значи да ће "Искра" и даље имати проблем са исплатама заосталих, али и текућих зарада у већини организационих делова. Према неком плану који је сачинило пословодство, радници би могли да очекују да им се све заостале зараде исплате до краја године. Синдикат такву солуцију не прихвата. Тражи одговорност директора и тврди да их је управо могућност да се постојећи проблеми реше средствима која се тек очекују, уљуљкала. Зиму су кажу они, провели уз грејалице уместо да су тражили и налазили посао који ће ефекте дати одмах. Синдикат инсистира да се покрене производња у оним фабрикама у којима то може да се учини одмах. По њима, програми који имају брзи обрт су програми Полиуретана, Полистирола, ФИМ-а и други. Одговорност директора се тражи и за оно што се чинило и чини и за оно што се не чини. Поминьу се такозвани "Руски програм" који стоји у сандуцима, па извесни "бугарски програм" тридесет тона некада изузетно квалитетне пасте која је пропала на складишту и што-шта друго. Да ли су радници имали висок праг толеранције и зашто тек сада дижу свој глас то је тешко рећи, тек многи који познају прилике у овом колективу тврде да је "Прва искра" дошла у постојећу ситуацију превасходно због лоше вођене кадровске политике. За полагање или свођење рачуна можда је сад касно, али је за све оне који су још увек радници овог колектива итекако важна чињеница да ни садашња републичка влада није дигла руке од овог колектива. Баш због тога радници и не губе наду. Потврђују ону добро познату да "нада умире последња".

Мирјана Митровић

СПОРОВИ

И директори бацили око на станове солидарности

Новоизграђени станови солидарности у насељу "Сава" годинама су чекали своје прве станаре, јер у Општини нису постојали легално изабрани органи који би донели одлуку о расподели. Након избора 2000- те на тај проблем је стављена тачка. Легалитет је обезбеђен, подела извршена, али тек након тога у Холдингу "Прва искра" Барич, колективу који је у овој расподели добио највише станова, дигла се дебела прашина.

Јединствена организација самосталних синдиката и пословодство већ месецима ломе копља око тога треба ли поменуте станове доделити кадровима или их ставити на редовне ранг листе. Свако има своје аргументе.

Пословодство је проценило да, с обзиром да је колективна изградња готово стала, да нема средстава ни за основне трошкове и да у догледно време сигурно неће бити прилике да се купе нови станови за кадрове, па му се учинило да је подела станова солидарности идеална прилика да се до крова над главом дође преко реда. Можда би се то и догодило да синдикалци нису дигли свој глас и решили да одбране радничке станове. Њихов аргумент је да у "Искри" нема кадрова јер да их има, кажу, "Искра" не била у тако лошој ситуацији. Гнев синдикалаца посебно је изазвала одлука надлежних органа да се за ПАМ докупи још двадесетдевет квадрата и стан додели директору. А све то у часу кад ово предузеће не производи, нити редовно исплаћује зараде.

Јединствена орагнизација самосталних синдиката Холдинга "Прва искра" је зато, уз претњу штрајком Управном одбору Холдинга упутила, између осталог, и захтев да преиспита своје одлуке везане за станове солидарности, као и да постави питање одговорности пословодства, што је Управни одбор и учинио.

Стан намењен ЛАБ-у иде на редовну ранг листу као и стан додељен "Полиуретанима" Ситуација у случају ПАМ-а је нешто компликованија. Истина, Управни одбор је утврдио одговорност **Драгослава Будимировића**, смењио га са места директора и одузео му стан, али је питање шта ће бити даље, посебно због докупа 29 квадрата. Још није разрешена ни ситуација у ФИМ-у. И у овом случају стан је додељен као кадровски, али синдикат такво решење не прихвата. Поступак је у току.

М.М.

ОГРОМНЕ ШТЕТЕ У ВОЋЊАЦИМА И ПОВРТЊАЦИМА

Мраз обрао род

У ноћи између 7. и 8. априла на целој територији Србије забележен је мраз с катастрофалним последицама. Минимална јутарња температура измерена на два метра висине износила је минус седам степени и није рекордна за то доба године, али је нанела огромну штету воћарским културама.

Мраз је обрао воће пре времена, па се процењује да ће овогодишњи род уместо очекиваних 900.000 бити редукован на тек нешто више од 400.000 тона. Финансијски гледано кумулативни губици на тржишту могли би да премаше 10 милијарди динара.

Највише су страдале јабуке, потом бресквe, крушке, кајсије и трешње, а није поштеђено ни поврће.

Априлски мраз није мимоишао ни обреновачки атар и за само неколико сати оставио је праву пустош у воћним засадима.

У Акционарском друштву "Драган Марковић" у коме је у укупној структури обрадивих површина воћарство заступљено са око 7 одсто, кажу да последице од хладноће с почетка прошлог месеца имају карактер елементарних непогода.

Ситуација је, према речима директора **Србољуба Максимовића**, најтежа код јабука, јер је са 200 хектара очекиван принос од 7.000 тона, а на бази дугогодишњег искуства у тој производњи, како је "понело" могло је бити чак и до 10.000 тона. Процене би се и остварile да је небо и те ноћи било савезник, али десило се супротно.

- Температура је почела да пада око поноћи. Иако смо дежурали и на све начине покушавали да заштитимо јабуке, отворени цветови су дуго били изложени хладноћи и резултати су поражавајући, зависно од сорте измрзавање се креће у распону од 90 до 100 одсто, каже **Милада Лацмановић**, руководилац "**Воћарске производње**" у овом колективу.

Тако је за само једну, или још прецизније пола ноћи уништен сав труд и улагање, а неповратно изгубљено од 6.500 до 8.000 тона јабука.

На основу планираног и реално пројектованог приноса и цене за конзумну и индустријску јабуку калкулације јасно говоре да ће овогодишњи финансијски губитак у производњи јабука у Акционарском друштву "Драган Марковић" бити од 70 до 105 милиона динара. Али, да зло буде веће, производна година није завршена те се започети технолошки процеси морају испоштовати због наредног рода, а то значи да ће на крају "цех" бити још већи.

Једина светла тачка у воћарској производњи овог колектива у 2002. години су бресквe и ораси, јер микролокалитет у Мислођину није био изложен ниским температурама. Површински (15 хектара), а самим тим и приходно њихов род неће битније умањити штете.

Милован Крстић, директор "**Кооперације**" у АД "Драган Марковић" је мишљења да су у готово истом проценту страдали и приватни воћњаци, али и повртњаци, односно пластеници у којима није било грејања или дупле фолије.

Мраз је био и прошао, последице се још сагледавају и сумирају по читавој Србији. На потезу су сада републичка Влада и ресорно министарство. Осим начелних најава да се пољопривредницима мора помоћи конкретних мера још нема.

Оштећени пак траже хитну интервенцију и предлажу терапије које би помогле да се ово "акутно" стање санира. Стручни тим АД "Драган Марковић" је већ сачинио свој предлог и проследио га Влади Србије од које се тражи приоритет у добијању кредита преко Фонда за развој и Фонда за субвенције у пољопривреди, потом набавка енергената са грејс периодом од две године, као и помоћ запосленима у воћарству преко Републичког завода за тржиште рада.

Од државе, пословних банака и добављача се тражи репрограм доспелих обавеза, а од републичке Владе се очекује и потпуно ослобађање у овој години од пореза на лична примања, доприноса за пензијско и инвалидско, али и здравствено осигурање радника у воћарској призводњи, као и осталих пореза и доприноса за наредних 12 до 18 месеци у висини процентуалне заступљености воћарства у укупној производњи.

У допису који је упућен републичкој Влади каже се да се од ње очекује да ће "преко Народне банке Југославије код пословних банака издејствовати веће учешће пласмана у пољопривредну производњу" које би било на нивоу учешћа аграра у друштвеном производу (лане је тај однос био 25 према 8 одсто).

На листи поменутих мера је и једна генерална, која се односи на целокупну српску привреду - добијање банкарских кредита са каматним стопама на нивоу есконтне стопе НБЈ од 11 одсто годишње, односно 0,9 месечно, са почетком отплате по завршеном и пласираном производном циклусу.

Слични предлози надлежнима стижу и од осталих произвођача, од Привредних комора и Пословне заједнице за воће и поврће, са идентичним захтевом "да се м ора хитно реаговати".

За воћаре ће ова година, економски, бити изузетно тешка, јер су штете од мраза огромних размера. Са првобитном проценом од 10 милијарди динара јасно је да је губитак већи од целокупног овогодишњег аграрног буџета (7,3 милијарди динара) и не може се санирати применом било којих агротехничких мера.

Верица Николић

Кад фабрика нема крова онда су изненађења увек могућа, а да су људи неба непредвидиве пољопривредници су се, по ко зна који пут, уверили и овог пролећа.

ТРГОВИНСКО ПРЕДУЗЕЋЕ "ПОСАВИНА"

Наставак судске трке

Таман су прошлогодишња летња (и дубоко јесенска) превирања у вези са "Посавином" почела да бледе, а на вишегодишњи стечај стављена тачка...

...испред Робне куће у граду већа група радника **"Посавине"**, крајем месеца, вратила је лопту на терен: повод је био последња пресуда Окружног суда којом је потврђена иста донета од стране општинског суда у Обреновцу, а по којој се "Посавина" и пословодство у предузећу обавезују да прошле године отпуштене раднике, њих око 130 врати на посао или уколико то више није могуће због измењених околности, онда на посао који одговара њиховој стручној спреми, знању и способностима.

Окупљени бивши радници су тог дана потписивали својеврсни захтев за враћање на посао, адресиран на адресу **Милана Дерикоњића**, генералног директора "Посавине", у жељи да се и на овај начин и легитимишу и покажу да не одустају од својих захтева од којих је основни управо повратак на посао.

Иако је у први мах изгледало да се понавља нешто већ виђено у овом колективу и да је реч о наставку протестног окупљања као и прошле године, то се није догодило. После иницијалног окупљања, одлучено је да се ради само по налогу адвоката, правног пуномоћника бивших радника, **Милана Петрушића**. Милан Петрушић пак, у својој изјави за ОН поводом најновијих дешавања у вези са "Посавином" каже:

- Наша ситуација је битно другачија и повољнија од пре извесног времена када смо први пут разговарали на тему "Посавина". Наиме, другостепена одлука стигла је у корист радника "Посавине", а 22. априла уручена је пуномоћнику овог предузећа. Од тог дана тече рок од 8 дана Милану Дерикоњићу, генералном директору "Посавине" у којем је дужан да поступи по сада правоснажној пресуди, те 130 радника врати на посао или одговарајућа радна места.

После истека овог рока и у случају да Дерикоњић не поступи по правоснажној одлуци Општинског суда у Обреновцу, ми ћемо предати кривичну пријаву због кривичног дела неизвршења правоснажне одлуке.

Осим тога, истакао је Петрушић, *биће покренут и редовни судски поступак принудног извршења правоснажне судске одлуке. Такође, са новонасталом ситуацијом и околностима биће упознато и Министарство трговине као и Ресорно министарство уз очекивање да и са ове дистанце буде извршен упитац на директора "Посавине" да испоштује правоснажну судску одлуку.*

- Другостепеном одлуком Окружног суда, повређено је право на штету туженог предузећа - рекла је адвокат и пуномоћник "Посавине" **Оливера Поповић**. Она је рекла да је учињена повреда закона на штету "Посавине", па је с тим у вези изјављен ванредни правни лек: ревизија Врховном суду Србије која се доставља и надлежном државном тужиоцу ради заштите законитости.

- Сматрам да том у конкретном случају има места с обзиром да, по мом убеђењу, другостепени суд није поступао на законит начин, него се поставио у улогу установе за социјално старање, - рекла је Оливера Поповић. Уз разумевање за тежину ситуације због остајања без посла, пуномоћник "Посавине", Оливера Поповић је нагласила да су запослени у предузећу, односно тужиоци у конкретном случају, без посла остали још у време отварања стечаја 1996. године. Они су према њеном тумачењу били радно ангажовани до завршетка послова за које су ангажовани или до завршетка стечајног поступка.

- И није тачно да је дан обустављања стечајног поступка истовремено и дан престанка односно завршетка тих радних послова и радних задатака - истакла је Оливера Поповић, налазећи у тој чињеници потврду да је закон повређен на штету туженог предузећа.

- Као и у свакој до сада ситуацији, мислим да ће тужено предузеће поступати по закону, поштовати судске одлуке уз коришћење свих правних лекова који му стоје на располагању, закључила је Оливера Поповић.

Стварно и могуће

Потврда првостепене пресуде општинског суда од стране Окружног суда дочекана је у "Посавини" уз аутоматску примену могућег правног лека о коме је говорила Оливера Поповић, али у очекивању коначне пресуде Врховног суда. Одговор на питање шта је стварно, а шта могуће у "Посавини" данас није баш оптимистичан. Милан Дерикоњић, генерални директор "Посавине" уз очекивање да Врховни суд донесе пресуду у корист предузећа после разматрања свеукупних релевантних закона и аката истиче да ће, каква год буде, одлука Врховног суда бити испоштована.

Међутим:

- С обзиром на околности у којима се "Посавина" тренутно налази, као и на то како смо предузеће затекли са великим финансијским обавезама, општине и месним заједницама, сматрам да све те људе нећемо моћи да вратимо на посао - каже Дерикоњић. *О њиховој судбини и до сада је тешко било (а ни данас није касно) да се позабави Скупштина општине, Тржиште рада, надлежно Министарство за рад и социјална питања,* рекао је он.

Разлога за то има на претек, али кључни онај по коме је "Посавина" горући проблем (и брига) града и општине. Изостали су пак с обзиром на то могући покушаји упошљавања путем издавања у закуп локала по повољним условима или неки други начини.

- Ако општина има интерес и ако жели да створи мир и дисциплину у граду пожељно је да се све политичке и привредне структуре укључе у решавање овог проблема, рекао је Дерикоњић.- *"Посавина" би, са своје стране, дала допринос путем запошљавања и давања приоритета у том процесу управо старим радницима "Посавине". Али, то свакако неће бити довољно.*

У светлу најновијих судских збивања сећање на прошло лето испред Робне куће поново оживљава, а Милан Дерикоњић годину дана после закључује:

- Не бих волео да се понови прошлогодишње лето, јер је то време било ружно и за мене и за град и за све политичке структуре у граду. Зато очекујем решење на обострано задовољство и једне и друге стране.

"Посавина" се, према његовим речима за сада добро "котира" на тржишту уз поштовање економских и тржишних параметара, што је једини и најважнији услов опстанка на привредној сцени. И зато:

- Ако дођемо у ситуацију од прошлог лета, сматрам да "Посавина" више неће имати своје место на тржишту, ни као име ни као правни субјект. Био би то процес тоталне ликвидације, - закључује Дерикоњић

Гордана Обрадовић

"ЛАСТА" ОБРЕНОВАЦ

С новим возилима лакше се дише

Обреновачка "Ласта" сигуран и поуздан превозник - Интензивна обнова возног парка - У реду вожње дневно регистровано око 230 полазака - Доласком нових возила агресивнији наступ на тржишту и отварање нових линија - Акценат на линији Обреновац-Београд

Без обзира на све кроз шта је прошла и са чим се све сусретала у последњих десет година обреновачка "Ласта" и данас с правом носи епитет нашег највећег јавног превозника, мада се поред јавног бави и уговореним превозом. Кад кажемо највећи онда на уму имамо чињеницу да у свом реду вожње има регистровано око 230 полазака дневно. За Обреновчане је сигурно најактуелнија линија Обреновац-Београд. На том потезу "Ласта" Обреновац дневно има укупно 57 полазака. Од тога 24 у локалу и 33 на експресним линијама. Локална градска линија регистрована је са 24 поласка дневно, 16 полазака је уговорени превоз ученика, 30 уговорени превоз радника, а све остало су поласци према сеоским месним заједницама. Дневно се возилима овог превозника просечно превезе више од 20.000 путника. Аутобуси месечно пређу око 250.000 километара

Бројке говоре саме за себе, али им треба додати и податак да је овај превозник све до скора муку мучио са возилима. Санкције и нафтни ембарго учинили су своје. Не само да их није било довољно за оволики обим превоза, него је и оно што је било у возном парку било старо и израбовано. Возила су страдала, јер су својевремено превозила изузетно велики број путника, а није било велике шансе да се редовно одржавају и замене новим. Просечна старост све донедавно прелазила је десет година. Ипак, и са таквим возилима "Ласта" је до краја поштовала утврђени ред вожње и максимално се трудила да не изневери путнике. Наравно, било је дана када су возила остајала на линији, нарочито у локалу, када су путници премештани из једног аутобуса у други што је изазивало негодовања, али све и да су хтели, путници нису имали шансе да промене превозника. На прсте се могу избројати приватни превозници који имају регистроване поласке на линијама према обреновачким селима. "Ласта" све ове године није изневерила сеоску популацију. Возила је и вози и тамо где за то увек нема економску рачуницу, и онда кад су временски услови, као и путна мрежа били толико лоши да је саобраћање аутобуса било крајње ризично.

Обреновачка "Ласта" је данас у много повољнијем положају. Ситуација са возилима се нагло поправила.

Милан Трифковић, директор, каже да се сада лакше дише, јер је од почетка године возни парк обновљен са шест потпуно нових возила, од чега су четири соло и два зглобна, једним соло ремонтованим возилом и два зглобна возила, која су као поклон стигла из донација. Овај превозник сада располаже са укупно четрдесетшест аутобуса. Просечна старост возила је са десет смањена на осам и по година и биће још мања када стигну нова возила.

- Према утврђеном плану "Ласта" Обреновац би до првог септембра требало да добије бар још шест возила. Од тога пет соло и један зглобни аутобус. Нова возила за нас значе нову шансу, а за путнике сигурнији и безбеднији превоз. Наша намера је да повереље путника оправдамо што квалитетнијим превозом. Посебно на линији Обреновац-Београд мада нећемо запоставити ни наша села. У времену које је иза нас показало је да путници из сеоских месних заједница углавном могу да рачунају само на нас. Лако је из Обреновца возити за Београд. Ми смо ти који сваког јутра довеземо на хиљаде путника из села до Обреновца. Они од Обреновца могу после да бирају превозника кога желе. Са наше станице дневно крене око четиристотине аутобуса, што наших, што аутобуса приватних превозника који возе на линији Обреновац-Београд, што аутобуса превозника из других места који су у транзиту, каже Трифковић

Поред јавног, као што смо већ напоменули, обреновачка "Ласта" је ангажована и на уговореном превозу. Поред превоза ученика бави се и превозом радника. Њиховим аутобусима се већ годинама превозе радници "Термоелектра", "Боре Марковић" и других колектива, али је превоз радника ТЕНТ-а био само сан. Сада ствари стоје сасвим другачије. "Ласта" је пре пар година склопила уговор са ТЕНТ-ом. У међувремену се очито показала као поузван превозник, па има шансе да се обим превоза прошири, нарочито после набавке нових возила.

ГОДИНА ПРИГРАДСКОГ САОБРАЋАЈА

Ова 2002. година је кажу, година приградског саобраћаја. Превозници очекују да се у приградски саобраћај улаже више него раније. То очекује и обреновачка "Ласта" као део приградског саобраћаја "Ластe" Београд. Нова возила значила би не само подмлађивање остарелог возног парка што са собом носи повећање поузданости обима, комфора и квалитета превоза, смањење трошкова текућег одржавања, него и активирање нових полазака и ширење тржишта пре свега на оним линијама где су захтеви путника оправдани. Но за успешно пословање све то ипак није довољно. И овај колектив, као и многи други, утврђено је има вишак радне снаге. Колектив тренутно броји 249 стално запослених. Први корак у рационализацији је отпуштање свих оних који нису у сталном радном односу, дакле оних који су ангажовани преко Омладинске задруге и на друге начине и та фаза је већ завршена. Друга фаза су технолошка одсуства у трајању од 45 радних дана је у току.

Уместо "омладинаца" послове кондуктера сада обављају радници који су били ангажовани на другим пословима за којима више не постоји потреба. Ангажовањем сопствене радне снаге на пословима кондуктера у сваком возилу очекује се већи прилив средстава. За разлику од радника у неким другим колективима радници "Ласте" се не могу пожалити на зараде, бар не кад је реч о редовности. Просечна примања крећу се око десет и по хиљада динара, а зарада се исплаћује једном месечно у целости.

Мирјана Митровић

Водич за упис у обреновачке средње школе

- У јуну стартује нова уписна трка.
- Дисциплина стара - правила нова

Како...

Уобичајеним тензијама пред крај школске године, ученицима осмих разреда нову димензију даје приближавање једног од најзначајнијих тренутака у току школовања - упис у средњу школу. Највредњи (и најсталожењији у одсудним тренуцима) 1. септембра постаће ђаци жељене школе. Остале ће распоредити компјутер, прва новина при овогодишњем упису. Она коју су ђаци прижељкивали није им се осмехнула квалификациони испити и даље ће бити, уз постигнут успех у претходном школовању, пресудни. Но, како ће уопште изгледати упис у први разред средње школе, овог јуна? "Мали матуранти" на распуст крећу 31. маја, а многима још увек што-шта није јасно. Није ни већини родитеља, а у новом послу неискусни су и школски колективи, па би овај водич могао да се зове (ако се због плагијата не наљути Вуди Ален) и *Све што ниште знали о упису, а ниште имали кога да питате*. Игра је позната, циљ је непромењен, само су правила сасвим другачија.

Оно што је најважније напоменути, посебно због ђака који су мало "попустили" пред пролећем и његовим чарима, па у дневнику имају и коју слабу оцену, јесте да је шанса за поправак само једна - дакле, нема полагања у августу. Нема ни авустовског, другог, уписног рока, само јун. То је - што је. Остао је неки дан до краја године, па се поменутим ђацима, док издашно греје мајско сунце, топло препоручује загревање столице. Даље је све у рукама "високе технологије". Наиме, по први пут ће, ове године, готово цео процес припреме квалификационих испита, обраде података и уписа, бити компјутеризован, што је омогућено софтвером који је направио тим Природно-математичког факултета у Београду. У јединствену базу података свих ученика осмих разреда основних школа широм Србије већ су унети лични подаци, који су преузети из матичних књига, као и њихов успех из шестог и седмог разреда. Чим се заврши осми, и прође поправни испит, и ови подаци ће бити накнадно унети.

То нас доводи и на систем бодовања, где такође има новина. Наиме, до сада су сабиране оцене из релевантне групе предмета (у зависности од жељене школе) и завршни просек од петог до осмог разреда. Садашње бодовање успеха из шестог, седмог и осмог разреда обавља се на две децимале, што је, сматрају у Министарству просвете и спорта, квалитативни помак. Не само да су раздвојени довољни, добри, врло добри и одлични ученици, већ је и унутар сваке категорије направљена разлика, у зависности од висине просека. Просечна оцена се множи са четири, тако да максималан број поена на основу успеха износи 60. На квалификационом испиту, математика и српски језик доносе највише по 20 поена, што доводи до максималних 100 поена. Но, такозвани праг знања је 10 поена укупно, што значи да уколико ученик има тих освојених 10 бодова из једног предмета, на квалификационом испиту из другог може проћи са "нулом", а да опет има задовољен услов. (Да ли се то термин "позитивна нула" усељава и у школске клупе?!). Ипак, најбољи ђаци могу да имају и више од (максималних) сто поена, уколико су освајачи неког од прва три места на окружним, републичким, савезним или, пак, међународним такмичењима. Толико о бодовању. Пређимо на једну од честих недоумица: шта ако се појаве ђаци са идентичним бројем поена (мада је рачунање на две децимале ову могућност свело на теоретску)? У том случају примењиваће се и неколико "корективних" фактора - Вукова диплома, посебне дипломе и награде на осталим такмичењима.

Када...

Поправни испити у свим основним школама биће одржани од 1. до 7. јуна, што омогућава да сви ученици осмих разреда до 8. јуна добију сведочанства. Комплетирана база података се, у штампаном облику, упућује на увид и проверу школама, ученицима и родитељима.

Пријављивање ученика за полагање квалификационих испита обавиће се од 1. до 15. јуна, у матичној основној школи ученика. Од 8. до 15. јуна у школама посебног типа, какве су математичке и језичке гимназије, уметничке и музичке школе, школе за дизајн и уметничке занате, обавиће се пријављивање и полагање квалификационих испита, што ће омогућити онима који не успеју да се упишу, да полажу квалификациони испит у некој од класичних гимназија или средњих стручних школа. Полагање квалификационих испита почиње 17. јуна, када се полаже математика, а дан касније уследиће и провера знања из српског језика. Комисије за оцену радова овај пут биће екстерне, односно њихови чланови неће бити само из школа, већ и са факултета и виших школа, што значи да ће Министарство у већој мери него до сада пратити ток испита. У време полагања испита дежурство неће обављати наставници те, већ друге школе, а међу њима, да би се потпуно избегле малверзације, неће бити наставника српског језика или математике. Испити ће се полагати под шифром, а преглед радова такође ће обавити наставници ван те школе у којој се полагало. У свакој школи полагање ће надгледати и представници Министарства просвете, а у комисијама за прегледање радова седеће и професори средњих школа.

Следи део упутства намењен родитељима: никаква, али баш ни најмања могућност за "гледање кроз прсте", упис на "познанство" и друге варијанте варања нема. Стога нека на време одустану од било каквих других покушаја и пусте своју децу да науче можда и најважнију лекцију у животу: како да сами бију сопствене битке.

После свих ових заплета, логично, следи расплет. До 7 часова ујутру, 19. јуна, основна школа објављује резултате, али прелиминарне. А родитељи добијају такву такву могућност да умешају своје прсте, јер, од 7 до 14 часова тога дана је рок за подношење приговора. Тачка на ову етапу уписне трке ставља се истог дана у 18 часова, када је свака школа дужна да објави коначне резултате квалификационих испита, односно, бодовне листе успеха из основне школе и са испита. Спискови ће у школама бити изложени два дана, како би сви ученици могли да виде где су, не само у односу на ученике своје школе, већ и ђаке из општине, региона, па и републике. Предвиђено је, такође, што је још једна новина, да спискови свих ученика у Србији буду објављени и на интернет сајту републичке Владе, чија адреса гласи: **www.srbija.sr.gov.yu**

...Где?!...

Стижемо, најзад, и до највеће недоумице оних којима је овај водич и намењен. Својом младошћу и неискуством обезбедили су привилегију да се, у овако важном моменту, предомишљају, вагају, двоуме и троуме. Али, увек између пар школа и најчешће истих или сличних подручја рада. А треба саставити подугачак списак жеља. Већина будућих средњошколаца у свом граду нема на располагању ни десети део од онога што би, на уписном формулару, требало да наведу. Но, идемо редом.

До седам сати ујутру 23. јуна биће објављена регионална ранг-листа ученика према укупном броју бодова, до када и основне школе објављују ранг листе својих ученика, као извод из регионалне табеле. Тога дана, и сутрадан, од 9 до 14 часова, ученици у матичним основним школама предају попуњене формуларе са својим избором жељених школа и образовних профила, односно смерова, којих укупно може бити ЧЕТРНАЕСТ (!!!).Ове обрасце потписује ученик, али, због малолетности, и његов родитељ или старатељ. Жеље ученика се након тога уносе у базу података и врши се њихова обрада, тзв. "укрштање", а 27. јуна у матичним школама вршиће се провера тачности тако добијених жеља. Прелиминарне резултате школе ће објавити 28. јуна у седам сати ујутру, док ће до 17 часова ученици моћи да поднесу евентуалне приговоре. Последњег дана јуна, коначни резултати, у виду решења министра просвете Републике Србије, објављују се и шаљу у средње школе.

...И, коначно, упис!

Упис ће се у средњим школама обавити 1. јула, преостала места биће објављена 3. јула, а њихово попуњавање, углавном у трогодишњим и понеком четворогодишњем занимању, 4. и 5. јула, после чега се званично (читај:најзад) упис у средње школе у Србији и завршава. А почиње нова, средњошколска битка. Нека је са срећом.

Гордана Урошевић

Техничка школа "Буда Давидовић"

ОБРЕНОВАЦ
Ул. Мила Манића бр. 12, тел: 8721- 178

МАШИНСТВО И ОБРАДА МЕТАЛА

IV степен стручности
- машински техничар за компјутерско конструисање - ***30 ученика***

III степен стручности
- механичар термоенергетских постројења - ***30 ученика***
- машинбравар - ***15 ученика***
- аутомеханичар - ***15 ученика***
- бравар - ***15 ученика***
- аутолимар - ***15 ученика***

ЕЛЕКТРОТЕХНИКА

III степен стручности
- електромеханичар за расхладне уређаје - ***15 ученика***

IV степен стручности
- електротехничар аутоматике - ***60 ученика***
- електротехничар погона

ЕКОНОМИЈА, ПРАВО И АДМИНИСТРАЦИЈА

IV степен стручности
- економски техничар - ***60 ученика***

Техничка школа *Буда Давидовић* наставља традицију обреновачке *Женске занатске школе* и послератне *Школе ученика у привреди*. Под овим називом постоји од 1. VII 1985. године и настала је поделом Образовног центра. Школа је регистрована као стручна школа за реализацију садржаја од I до V степена стручности у подручјима рада машинство и обрада метала и електротехника. Седиште јој је у улици Мила Манића бр. 12. На овој локацији се налазе и школске радионице где ученици првог и велики број ученика старијих разреда обавља праксу. Школа једино нема сопствену фискултурну салу, тако да се настава физичког реализује у хали спортова, на базенима или у природи. У току је изградња новог учионичког простора, тако да ће сви ученици од школске 2002/ 2003. године бити у истој школској згради.

Школа поседује две радионице ручне обраде, једну радионицу машинске обраде у којој ученици раде на струговима, глодалицама, брусилицама, итд, кабинете за извођење наставе из предмета информатика и рачунарство, примена рачунара у електротехници, електрична мерења и основе електротехнике, техничко цртање, технологије образовних профила, машинске елементе и електричне машине. У новом школском простору формираће се нови кабинети за подручје рада економија, право и администарција: кабинет за рачуноводство, пословну економију, пословну информатику, маркетинг, пословну кореспонденцију. Важна предност ове школе лежи у чињеници да ученик по завршетку било ког занимања може одмах да се укључи у процес рада, а са завршеним IV степеном да се упише на било коју вишу школу или факултет.

РЕАЛИЗАЦИЈА НАСТАВЕ

Сви ученици, без обзира да ли уписују занимање III или IV степена похађају часове теоријске и практичне наставе. У првом разреду и у свим разредима IV степена, теоријска настава се похађа четири, а практична један дан у недељи, док ученици III степена, у другом и трећем разреду, теорију имају три, а праксу два дана у недељи. Програмски садржаји практичне наставе реализују се у предузећима на територији општине. Дневно ученици имају просечно шест до седам часова.

Поред редовне наставе постоји могућност укључивања у рад многих секција: културно-уметничких (рецитаторска, драмска, хор) и спортских (пливање, одбојка, фудбал, атлетика) као и Ученичке задруге.

УЧЕНИЧКА ЗАДРУГА

Дужи низ година у школи веома успешно ради Ученичка задруга, у коју су учлањени ученици свих образовних профила. У свом саставу, задруга има више погона. Поред тога што је то прилика да кроз добровољни рад боље овладају вештинама сопственог занимања, у неким погонима постоји и могућност зараде. Већ два пута узастопно Задруга наше школе је најбоља у Србији. Настојаћемо да и убудуће задржимо тај квалитет

ОПИС ЗАНИМАЊА

Машински техничар за компјутерско конструисање - *развија се смисао за тачност, прецизност и естетски изглед и еколошки приступ у конструисању елемената и склопова. Оспособљава се да ове задатке решава коришћењем рачунара кроз коришћење програма опште намене и специјализованих програма (MS Office; AutoCad).*

Могу одмах да се укључе у рад или да уђишу све врсте техничких факултета или виших школа.

Машинбравар - *ради уз помоћ различитих алата и уређаја на поправци, расклапању и склапању различитих машина и уређаја према технолошким поступцима, отклања кварове, врши замену оштећених делова, прати рад машина, врши редовне прегледе, контролише тачност рада, користи инструменте и уређаје за дијагнозу кварова. Могућност запошљавања је веома широка у машинској и другим гранама индустрије, малој привреди.*

Бравар - *обавља послове ручне и одговарајуће машинске обраде, који су неопходни за израду и монтажу браварских, занатских и индустријских производа. Ради по технолошким поступцима уз коришћење алата, машина, мерних прибора и инструмената. За браварске послове потребна је креативност, прецизност, сигурност и рационалност у раду. Могућности запошљавања је веома широка: у машинској, грађевинској индустрији и малој привреди.*

Аутомеханичар - *ради по технолошким поступцима и методама растављања и састављавања склопова и система моторних возила и њиховом одржавању. Обавља прегледе и поставља дијагнозу кварова и, уз коришћење алата и уређаја, ефикасно и рационално отклања кварове. Врши подешавање и испитивање рада мотора и моторних возила свих типова. Могућности запошљавања је веома широка.*

Аутолимар - *обавља послове на замени и монтажи делова школьке и шасије возила технолошким операцијама обликовања спојева, исправљања и поправки. У раду користи ручне алате, машине и уређаје. За обављање овог посла потребно је да особа има развијен смисао за естетику, креативност и сигурност. Могућност запошљавања је веома широка- у свим радним организацијама које имају свој возни парк, малој привреди.*

Механичар термоенергетских постројења - *на основу практичног знања рукује и одржава енергетска постројења. Врши избор оптималних режима рада енергетских постројења, контролише, прати и утврђује њихову исправност и отклања кварове. При раду примењује техничко-технолошку документацију. Запошљава се у термоелектранама, топланама, комуналним организацијама и другим организацијама где постоје термоенергетска постројења.*

Електротехничар за термичке и расхладне уређаје - *одржава и поправља термичке и расхладне уређаје, односно ученици овог занимања се оспособљавају за одржавање и поправку "беле технике", као и уређаја за климатизацију у домаћинствима и индустрији.*

Електротехничар погона - *током четворогодишњег школовања, ученици се оспособљавају за обављање разних мерења у електротехници, као и за припрему у обради електротехничких материјала и компонети. Могу да раде у свим електромоторним погонима који су саставни део индустријске производње. Они су у електромоторним погонима задужени за одржавање нормалних услова рада свих електричних машина, за отклањање свих врста кварова, као и за њихов годишњи ремонт. Раде у предузећима која се баве производњом свих компонентни и уређаја, електричних инсталација, њиховом монтажом као и уградњом у стамбене објекте. У склопу тога могу посебно радити на осветљењу. Раде у свим типовима електрана и електродистрибуција, значи у свим предузећима која се баве производњом и преносом електричне енергије, као и одржавањем свих елемената електроенергетског система "на путу" од електране до потрошача. Дакле, запошљавају се у скоро свим гранама индустрије и мале привреде.*

Електротехничар аутоматике - *контролише и одржава све параметре неопходне за нормално функционисање неког процеса на вредности прописаној за тај процес. Ови параметри се односе на елементе система аутоматског управљања. Он може да пројектује све уређаје у системима аутоматског управљања као и да у њима врши сва потребна мерења и испитивања. Значи, запошљава се у свим гранама индустрије у којима су инсталирани системи аутоматског управљања. Посебно је у доба развоја нове технологије важна њихова оспособљеност да у систем аутоматског управљања укључе и рачунар као веома важан фактор. У том циљу проучавају микропроцесорске компоненте рачунара да би били што спремнији за њихову директну примену у индустрији.*

Економски техничар - *ради у свим предузећима на пословима благајне, обрачуна, плана и анализе, комерцијалног пословања, књижења, контирања, на свим другим финансијским и административним пословима. Могу уписати све више школе и факултете друштвеног усмерења.*

Давидовић"

Гимназија

Гимназија у Обреновцу, и ове године, као и ранијих, уписује 5 одељења од по 32 ученика у оквиру два подручја рада (смера), и то:

- **у природно-математичком смеру** - ***2 одељења,***
- **у друштвено-језичком смеру** - ***3 одељења.***

Природно-математички смер *даје најбољу основу за упис на техничке факултете: природно-математички факултет, медицину, стоматологију и ветерину. Основни акценат је на математици, физици и хемији. Искуство показује да су завршени ученици природног смера одлични студенти и на друштвеним факултетима.*

Друштвено-језички смер *акценат изучавања ставља на језике и друштвене предмете. По завршетку изучавања Гимназије у овом смеру ученици су усмерени ка Економском, Филолошком и Филозофском факултету (историја, психологија, филозофија, социологија...).*

У Гимназији активно раде многе секције и драмске групе. Одличне резултате постижемо на такмичењима у лингвистици, рецитовању, биологији, хемији, страним језицима и спорту, у оквиру кога ученици Гимназије тренирају фудбал и стони тенис. Уче се француски, руски, енглески и немачки језик и поготово треба истаћи квалитет катедри за стране језике. У Гимназији постоји и веома успешна драмска трупа на француском језику, која је ове године представљала не само своју школу и Обреновац, већ и нашу земљу на Међународном фестивалу франкофоних гимназија, који је одржан у мађарском граду Печују. На истом фестивалу драмска трупа је добила позив за учешће на фестивалу у Москви. У међувремену је одржана нова градска смотра, где се очекује поновни тријумф трупе, коју предводе професор француског језика Љиљана Остојић и редитељ Славко Стаменић. За ученике је организована и обука за рад на рачунарима, бројне психолошке радионице, али и нацртна геометрија, као факултативна настава. Такође је успостављена и изузетна сарадња са бројним невладиним организацијама, а постоји и иницијатива да у Гимназији почне и курс шведског језика. Гимназија данас има 680 ученика разврстаних у двадесет одељења.

Гимназија у Обреновцу спада у ред најстаријих средњих школа у Србији. У овој школској години навршава се 80 година постојања, што је редак јубилеј у српском школству. По свом значају и угледу, Гимназија је свакако најутицајнија школа у нашој општини. Можемо се похвалити значајним резултатима у васпитно-образовном процесу. Многи универзитетски професори, доценти и асистенти су средњу школу завршили у нашим клупама. Успех свршених гимназијалаца на пријемним испитима на факултетима, као и успех током студија је импозантан.

Гимназија је смештена у главној обреновачкој улици. Има пространо двориште са спортским тереном. Опремљена је салом за физичко васпитање и кабинетом за рачунарство и информатику у којем се налазе рачунари новијих генерација. Настава се изводи у једној смени. Школовање је четворогодишње и Гимназија у потпуности задовољава своју намену која се састоји у адекватној припреми и оспособљавању ученика за добру проходност на факултетима и успешно студирање.

Оно што посебно доприноси лепој атмосфери у школи је другарство и повезаност наших ученика који многе активности обављају заједно, без обзира на којој су години школовања. Многи свршени средњошколци са поносом истичу да су најлепше године своје младости провели у нашој школи.

У овој години прославе 80 година постојања са посебном чашћу ћемо дочекати нову, јубиларну генерацију, која се самим својим уписом сврстава у генерацију која се може похвалити тим ретким јубилејом.

Пољопривредно-хемијска школа

ПОСТАВИЛИ СМО СЕБИ СЛЕДЕЋИ ЦИЉ:

НАПРАВИЋЕМО ШКОЛУ ПО МЕРИ УЧЕНИКА У СКЛАДУ СА ПОТРЕБАМА ТРЖИШТА

Пољопривредно-хемијска школа у Обреновцу ове године уписаће 11 одељења са укупно 320 ученика, а у оквиру два подручја рада: пољопривреда, производња и прерада хране и хемија-неметали. Школа ће ђацима понудити и пет нових занимања: прехрамбени техничар, техничар хортикултуре, произвођач прехрамбених производа, месар и пекар.

У протеклој години уписано је око 600 ученика који су распоређени у 22 одељења. Васпитно образовни рад у оквиру пољопривредне струке обављају дипломирани инжењери пољопривреде и доктори ветеринарске медицине, док у оквиру хемијске струке наставу изводе дипломирани хемичари и технолози.

Школа поседује кабинете за хемију, ветеринарске групе предмета, пољопривредну технику, рачунарство и информатику, а у плану и формирање кабинета за друге предмете. Такође школа располаже и библиотеком и салом за физичко васпитање.

Теоријско знање које ученици стичу у школи допуњује се практичном наставом која се обавља у хемијским лабораторијама, школској економији и у предузећима општине Обреновац. Школска економија је огледног типа. На овој производној површини се одвија повртарска производња, ратарска производња, виноградарска производња, воћарска производња у засадима јабуке и јагоде, расадничка производња - производња садница воћа, цвећарска производња са различитим цветним врстама, пчеларска производња.

Подручје рада

ПОЉОПРИВРЕДА, ПРОИЗВОДЊА И ПРЕРАДА ХРАНЕ

Образовни профили

IV степен стручне спреме:

- пољопривредни техничар ***30 ученика***
- ветеринарски техничар ***30 ученика***
- прехрамбени техничар ***30 ученика***
- техничар хортикултуре ***30 ученика***

III степен стручне спреме

- цвећар-вртлар ***15 ученика***
- пољопривредни произвођач ***15 ученика***
- руковалац техничар пољопривредне технике ***15 ученика***
- произвођач прехрамбених производа ***15 ученика***
- месар ***15 ученика***
- пекар (пилот програм) ***20 ученика***

Подручје рада

ХЕМИЈА-НЕМЕТАЛИ

Образовни профили

IV степен стручне спреме

- хемијски лаборант ***30 ученика***
- хемијско-технолошки техничар ***30ученика***

III степен стручне спреме

- израђивач хемијских производа ***15 ученика***
- наносилац заштитних превлака ***15 ученика***

УЧЕНИЧКА ЗАДРУГА

Наши ученици, припремајући се у секцијама, постизали су запажене резултате на такмичењима и смотрама које се организују на градском и републичком нивоу. Најуспешнији су: "Млади технолози" и "Млади орачи".

ВЕЛИБОР СОВРОВИЋ, ГЕНЕРАЛНИ ДИРЕКТОР БЕОГРАДСКЕ "ЛАСТЕ"

Квалитет и безбедност на првом месту

Господине Совровићу, Ви сте на челу куће која се поред приградског бави и међумесним и међународним саобраћајем. Како "Ласта " стоји на том плану?

- "Ласта" Београд на том плану добро стоји, јер смо ми задњих годину дана набавили 20 нових возила за одвијање како међуградског, тако и међународног саобраћаја и мислим да ту у овом тренутку нема неких нарочитих проблема. Постоји принцип да свака линија мора имати економску оправданост и ми се тог принципа држимо.

"Ласта" је један од колектива који је пре доношења новог закона завршио и други круг власничке трансформације, па се сада налази у специфичној ситуацији. Оно што предузимате ових дана је рационализација радне снаге, а све ради успешнијег пословања. Колико ће људи остати без посла?

- Ми ћемо у сарадњи са Републичком владом спровести програм рационализације радне снаге и очекујемо да се на нивоу целе "Ласте" која броји укупно 4.500 запослених појави одређени вишак од 1.200 људи. Од тога 700 је у администрацији и стручнм службама и 500 људи који тренутно ради у угоститељству и представља технолошки вишак у оном другом делу процеса производње и пратећих делатности. Покушаћемо да са Владом обезбедимо по 200 марака за сваку годину стажа, а са Републичким Заводом за тржиште рада прихватање оних људи које само 3 године деле од пензије, како би нашли неко ухлебљење. С обзиром да ни они, а ни ми нисмо криви што се појављује одређени вишак у односу на потребе предузећа и броја возила који морају бити основни параметар за одређивање броја запослених.

Да ли сте већ сачинили социјални програм и да ли је синдикат дао сагласност?

- Да, синдикат заједно са пословодством ради на изради социјалних карти, на састављању спискова. Ми у овом тренутку идемо на неку блажу варијанту, а то је технолошко одсуство до 45 радних дана, а онда ћемо ићи са списковима за отпуштање. То ћемо завршити до почетка јуна. Тада ћемо изаћи пред Владу са свим оним што Закон прописује.

Изјавили сте да сте углавном задовољни сарадњом са Скупштином града. Оно што ми примећујемо је да Скупштина града у последње време заиста посвећује посебну пажњу и Градском саобраћајном предузећу и Ласти као превознику који је ангажован у приградском превозу. Набавком нових возила намећете се као озбиљан превозник, али још увек трпите жестоку конкуренцију од стране приватних превозника. Мислите ли да ћете у наредном периоду повратити примат?

- Приватници су заиста изузетна конкуренција зато што имају флексибилност у послу, мали број запослених и могу да конкуришу у овом тренутку и са ценом карте која је на нивоу наше. Наша основна примедба је што они возе у периоду вршних оптерећења у оном тренутку када има довољно путника да се аутобуси напуне и тако практично не учествују са нама у расподели путника и реализацији оних полазака где нема рентабилности. Уколико бисмо у сарадњи са Градском владом могли да постигнемо да имамо једнак третман по питању редовног одржавања регистрованих полазака или да једнако будемо санкционисани и ми и они, онда мислим да би приватници били добра, нормална конкуренција и да би то било на добробит путника. Дакле, сматрам приватнке озбиљно. Ми ћемо се трудити да се наметнемо што бољим превозом у смислу набавке и ангажовања нових возила, у којима ће бити и сигурно и безбедно и удобно али ценама појединачне, а и претплатне карте. Трудићемо се да понудимо оно што путници и заслужују.

М. Митровић

КУДА НА ОДМОР?

МОРЕ ПРЕКО СИНДИКАТА

Већ традиционално акција организовања седмодневних рекреативних одмора у организацији **Градског Већа Савеза самосталних синдиката** и "**Рекреатурса**" наставља се и ове године, а отварање сезоне је управо у месецу мају.

Понуда дестинација је и ове године богата и разноврсна: почев од бања, језера, преко планина до мора. Конкретно, од бањских дестинација на понуди је Врњачка бања и хотел "Слатина" где седмодневни боравак са исто толико урачунатих пуних пансиона и превоз кошта 5.390 динара. И ове године се може летовати на Златару у хотелу "Панорама" где наведени аранжман кошта 5.475 динара, док је боравак у трајању од седам дана у хотелу "Олга Дедијер" на Копаонику нешто скупља варијанта. Са урачунатим превозом у цену аранжмана летовање на Копаонику кошта 5.510 динара. Преко синдиката се може ићи и у Ивањицу где седмодневни боравак у хотелу "Голија" са исто толико пуних пансиона и превозом кошта 5.180 динара.

Љубитељи воде, слатке или слане, могу летовати на Сребрном језеру. У истоименом хотелу у Великом Градишту "синдикални аранжман" кошта 5.105 динара. Море је скупља варијанта али не значајно. Тако Чањ (Бисерна обала-Бакар) у мају кошта 6.305 динара а у јуну 6.620 за седам пуних пансиона и са урачунатим превозом. У Бечићима у хотелу "Шумадија" цена је опет нешто виша. У мају се овде може летовати по цени од 6.690 динара за седам дана а у јуну треба платити 7.040 динара за исти аранжман.

У све поменуте цене није урачуната боравишна такса која се плаћа на рецепцијама хотела и одмаралишта у различитим износима зависно од дестинације. На копну боравишна такса се креће од 140 динара (Ивањица и Златар) преко 210 динара (Врњачка бања) до 315 динара за боравак на Копаонику.

Боравишна такса у Чању и Бечићима плаћа се у еврима. У првом случају 0,85 евра дневно, односно 5,95 евра за седам дана боравка. У Бечићима боравишна такса износи 1 евро дневно.

Како сазнајемо од **Драгољуба Станковића**, председника општинског Већа Савеза самосталних синдиката Обреновца, поласци у свим правцима се организују недељно. Треба напоменути да се и летовање у овом аранжману односи само на чланове самосталног синдиката и њихове породице. У срећнијим временима када су синдикалне касе биле пуне, летовање својих чланова плаћао је синдикат. Данас је овај случај све ређи али остаје могућност да се летовање по овим повољнијим условима него иначе плаћа из свог џепа.

Услови плаћања за све дестинације су иначе исти, али су могућности разноврсне. Тако се плаћање може вршити авансно, у четири месечне рате или у пет и више рата уз обавезно плаћање 30 одсто од укупне цене аранжмана. За солвентна предузећа остављена је могућности плаћања уз акцептни налог.

За све конкретније информације запослени се могу обратити својој основној организацији самосталног синдиката или општинском Већу.

Гордана Обрадовић

МИЛЕНКО СМИЉАНИЋ, ПРЕДСЕДНИК САВЕЗА СИНДИКАТА СРБИЈЕ

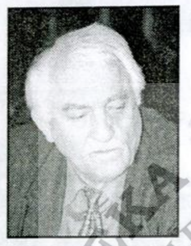

Социјални дијалог *или* социјални рат

Миленко Смиљанић, председник Савеза синдиката Србије са сарадницима био је уочи првомајских празника у посети "Првој искри" Барич. Присуствовао је састанку Јединствене организације самосталног синдиката на којем је било речи о ситуацији у којој се налази овај колектив.

Први човек највеће синдикалне централе у Србији је том приликом обећао да ће разговарати са републичким министром за финансије Божидаром Ђелићем, како би се "Искри" одобрила средства у висини од 20 милиона динара за исплату једне зараде свим запосленима, а која би "Искра" вратила у року од месец дана, односно од прве транше исплате дела опреме ТДИ-а која је продата страном партнеру. Смиљанић истовремено обећао да ће питање Холдинга "Прва искра" поставити на дневни ред једне од седница Социјално економског савета као и да ће пословодство овог колектива довести у везу са руским партнерима који су заинтересовани за инвестиције у Србији. За нас је то била прилика за краћи интервју.

Господине Смиљанићу, данас сте јавно обећали помоћ Савеза синдиката Србије "Првој искри". Верујете ли заиста да ћете успети да помогнете овом колективу тако што ћете проблем изнети на некој од седница Социјално економског савета?

- Па знате, оно што је сасвим извесно и што ја могу то је да унесем проблем у ту институцију. Од Социјално економског савета ћу захтевати да се проблем једног привредног гиганта какав је била "Прва искра" решава што пре. Лично мислим да "Искра" има шансе нарочито након промене власничке структуре. Овако како овај колектив сада функционише не може да буде добро. Менаџмент је прегломазан, неодговоран и представља рак рану овог колектива. Нису ни радници недужни. Нужда их је натерала да се сналазе. Они већ дуже време прихватају оно што радници не смеју да прихвате, а то је да месецима раде без плате и да притом не дижу глас да се та агонија реши. Тај проблем је данас могао да буде решен, да смо ми могли да донесемо чак пара, што је наравно немогуће, али ми ћемо све учинити да се тај проблем не забајати и то тако што ћемо га стално стављати у жижу.

Пошто сам сазнао да је у питању продаја неког дела фабрике обећао сам да ћу покушати да код министра финансија издејствујем аконтацију средстава, да се исплате плате којих дуго није било. Наравно, то не зависи од мене, него од министра Ђелића, који је, као што је познато, веома шкрт. Овде је олакшавајућа околност то што је сасвим извесно да новац може бити враћен.

Г. Смиљанићу, не замерите, али морам да Вас питам, да ли заиста верујете да је само још [illegible]

споразума и замена одређених чланова Социјално економског савета само по себи гаранција да ће Савет радити све оно што је споразумом предвиђено?

- Па видите, добро сте уочили проблем тог Социјално економског савета. Постоје две могућности. Једна је да је Влада заиста хтела да формирањем Социјално економског савета институционализује процес социјалног мира, да Србију уведе у процес преговарања у коме сучељавамо свет капитала и свет рада, да се процес транзиције не одвија на штету света рада. Друга могућност је да је то само фингирање, само инструментализација, како би се синдикати бар за моменат пасивизирали, а Влада добила на времену. Ако је реч о овом другом онда ћемо поново имати заоштравање проблема што опет може да се развије у велике радничке протесте које ја нећу подстицати, али их нећу ни гушити. Ја не бежим од тога. Све ћу учинити да кроз социјални дијалог решимо питања која нам се намећу, али ако Влада, а посебно Ђинђић буде мислио да је ово проформа, бојим се да ће се жестоко преварити. Обрачун се онда може очекивати на улици кроз протесте, штрајкове, а ја мислим да то нико не жели.

Ви сте пре извесног времена тврдили да постоји реална могућност уједињења са УГС-ом, али имам утисак да сте се у последње време удаљили или се ја варам?

- Па можда вас утисак не вара, али ја могу да вам кажем да ако постоји неко удаљавање ми нисмо узрок. Ми смо имали Конгрес, изразили смо жељу за сарадњом и хтели бисмо да је развијамо, али морате знати да смо ми највећа синдикална централа и да немамо намеру да пузимо ни пред ким, поготово што је наша реформска струја однела победу над снагама које су желеле да спрече реформе. Ми идемо даље својим путем. Ако на том путу наше колеге из конкуренције желе сарадњу - имаће је, ако не желе - неће је имати. Мислим у смислу говора колеге Чанка на нашем Конгресу који је био доста провокативан и који је и од стране светских посматрача, али и од нашег чланства оцењен као доста неповољан. Ја сам био гост на њиховом конгресу. У свом обраћању ишао сам линијом сарадње, а Чанак је на нашем конгресу ишао линијом сукобљавања. Он може да вам каже зашто. У сваком случају, и поред свега, наши односи нису темељно поремећени. Још нисмо порушили све мостове. Остаје да се види да ли ћемо у процесу транзиције бити у истом строју и заједно штитити интересе радника или ћемо кренути на две различите стране што не би било добро.

Ако се окренемо мало уназад, можемо да приметимо да Влада до сада није озбиљно схватала партнерство са синдикатима. Искључила вас је из договора око припрема закона који су итекако значајни за запослене. Ево, сада се опет припрема нови пакет - Закон о предузећу, Закон о запошљавању и Закон о синдикатима. Колико знам ви нисте консултовани. Шта ћете учинити?

- Сада ћемо се ангажовати кроз институције. Кроз Социјално економски савет, који је по дефиницији задужен да ангажује синдикате око доношења закона који се тичу света рада. Истина је да су Закон о предузећу, запошљавању и синдикатима већ у рукопису, а ми о томе још нисмо разговарали. Чини нам се да су они поново решили да нас искључе из процеса. Шта то значи? За нас значи борбу. Који су параметри те борбе. Опет улица, демонстрације, протести. Спор се може решити пре тога, у току протеста, а можемо да јуришамо на Скупштину, на Владу, може да падне крв, ко зна шта све може да се деси. Наша је жеља да седнемо и све решимо договором. У супротном свака врста сукоба долази у обзир. Постоје две могућности. Социјални дијалог или социјални рат.

Мирјана Митровић

"Мајски цвет" синдикату "Наменске"

Традиционална првомајска награда и признање Градског већа Савеза самосталних синдиката, "Мајски цвет" додељен је и ове године бројним установама, појединцима и предузећима у градским општинама.

На предлог Одбора Самосталног синдиката Обреновца, "Мајски цвет" је ове године додељен Организацији синдиката Компаније ПИБ "**Наменска производња**" АД из Барича, због, како је речено: укупних синдикалних активности у области спорта, рекреације и организовања рекреативних одмора радника током прошле године. Плакету, статуу "Мајског цвета" и потврду о могућности коришћења три бесплатна рекреативна аранжмана у трајању од 7 дана, у име организације синдиката примио је **Александар Сабљић**, председник синдикалне организације. Свечаност овим поводом организована је 29. априла.

Г. Обрадовић

ОБРЕНОВАЧКИ ПОСЛАНИЦИ ИЗ УГЛА СТАТИСТИКЕ

Ротирајућа столица у оба парламента

Колико год да је у протеклих дванаест година, од првих пионирских корака вишестраначког парламентарног (су)живота до данас, Обреновац по мишљењу дела бирача - грађана био тек тачка "под разно" надлежних (виших) органа, толико је на другој, оној политичкој страни клацкалице забележио солидан број поена, довољно да се задржи у вишем рангу "такмичења." Да оцена не би била паушална, показаће тек први у низу који следе статистичких података.

У име народа, али и по заслузи у политичком деловању матичних партија, што у савезном што у републичком парламенту, до дана данашњих зауставили смо се на квоти од осам посланичких књижица (а што није "за бацање" за сада без искоришћених посланичких имунитета).

У Скупштини Србије, додуше "ротирајући" столицу имали смо од старта (1990) до циља (актуелног српског парламента)... У Савезној, посланички "пост" је био на снази само прве две године, да би се и у овом представничком здању од 1992. године заузеле чврсте позиције.

Без обзира на општепознату "заклетву" да посланик ради у интересу и за добробит свих грађана, није згорег поменути колико је за ових дванаест година свака понаособ политичка странка или опција узела парче парламентарног "колача". Или бар она два највећа парчета. По броју посланика прво место за сада деле СПС и Демократска опозиција Србије, које су или то сада чине, у законодавној власти учествовале са по три посланика, уз напомену да је обреновачки ДОС трећи мандат у парламентарном скору добио пре неколико месеци. Квантитативно, знатно мањи учинак су имали остали "политички тимови"

Наизглед обичне бројке покушаћемо на час и у неколико реченица да обојимо додатним параметрима. Прво овакав однос посланичких мандата могао би бити један од параметара политичког односа снага на глобалном нивоу. Да оваква констатација није воду можда најбоље показују први и последњи парламентарни избори, пре свега на републичком нивоу, односно политичка обојеност првог и актуелног републичког парламента. Први, формиран након избора 1990. године био је у знаку тада најјаче политичке снаге на српској вишестраначкој сцени-Социјалистичке партије Србије која је српски парламент "држала" у рукама са 194 посланичка места...Однос снага у Скупштини Србије данас је готово идентичан, али овога пута власт и бројност су на страни Демократске опозиције Србије, која има 176 посланичких мандата. И пре дванаест година и данас по два парчета тог великог колача нашла су се у рукама посланика из Обреновца. Још једна теорија, или закључак који заступају представници појединих општинских странака није "за бацање". А она каже-Обреновац је на глобалном политичком нивоу, односно парламентарном животу, био заступљен у складу са радним учинком матичних општинских одбора.А једна од награда за рад на терену је и посланичка књижица.

Корак даље и корак дубље, води нас у конкретније и прецизније статистичке податке, овога пута са именима и презименима. Поштујући хијерархију на скупштинском нивоу, најпре отварамо капије и дванаестогодишњу документацију Савезног парламента. Заобилазећи штуро набрајање, извлачимо поједине "пикантерије". Обреновац је прве савезне посланике, добио 1992. године. Зоран Костић из СПС-а је посланик који је игром случаја (или конкретније захваљујући ванредним изборима)у парламентарном животу имао најкраћи "радни стаж." Тек неколико месеци и неколико скупштинских заседања. Још једном Савезни парламент и потпуно другачија статистика. Надјужи посланички стаж у овом парламенту одрадио је Томислав Јеремић из Српског покрета обнове. Најпре испред ДЕПОС-а а потом наследника Коалиције "Заједно" у скупштинском здању био је присутан пуна два мандата ,односно осам година. Позиције Обреновца у актуелном савезном парламенту "чува" др Владан Батић, председник Демохришћаске странке Србије и републички министар правде и локалне самоуправе, који је и председник посланичке групе ДОС у Савезној скупштини. Једини је посланик из Обреновца који је у претходних дванаест година посланичку улазницу имао за оба парламента-и савезни и републички (био је и посланик у два сазива Скупштине Србије) и једини министар са општинског подручја.

Ову статистичку целину заокружићемо још једним податком "из сенке". У плејади посланика из Обреновца Томислав Јеремић и Владан Батић су истовремено "благи"изузетак од правила да се до посланичког мандата долазило пре свега у оквиру матичне изборне јединице. Први је рецимо у једној од изборних трка био кандидат у изборној јединици Нови Београд-Земун, а други у изборној једини Ужице.

Досадашње искуство, а и бројке говоре, а разлоге је тешко докучити да је Обреновчанима српски парламент био ближа и доступнија дестинација.

Како смо већ рекли, након првих вишестраначких парламентарних избора, који су узгред речено и једини били већински, кроз скупштинска врата прошли смо са два посланика, обојица из редова СПС-а. Љубиша Аксентијевић је и званично био први посланик кога је убележила Скупштина Србије, а за посланички мандат се изборио већ у првом кругу гласања. У републичком парламенту одрадио је тек пола предвиђеног мандата, односно две године. Иста година, исти избори и друга посланичка картица у рукама Миладина Тошића. У другом изборном кругу, како наглашавају у СПС-у противник му је био Владан Батић. Оно што је за статистичко поређење и одмеравање снага на досадашњој посланичкој листи далеко корисније јесте податак да се по броју мандата у републичком парламенту, три, Тошић и до дана данашњих убедљиво налази на првом месту.

Обреновац се сврстава у једину општину на овим просторима која је готово четири године функционисала без општинске власти (пат позиција на изборима 1996). За разлику од столице председника општине, она у републичком парламенту није остала празна. Управо у том периоду, до најновијег скупштинског сазива, на листи републичких посланика нашао се и Славко Нешковић, из Српске радикалне странке. Избори 2000-те и нови, актуелни сазив Скупштине Србије. У самом старту обреновачком ДОС-у је понуђен један посланички мандат, који је припао Драгану Рафаиловићу из ДХСС-а. Годину и кусур дана касније у скупштинским клупама њему се, пре пар месеци, придружио и др Томислав Јовановић, из ДС-а

У најкраћем и кадровска слика обреновачких посланика је једнако колоритна. Једини пољопривредник који је за ових дванаест година добио столицу у парламенту је Драган Рафаиловић, Томислав Јовановић је здравствени радник, Славко Нешковић приватни предузетник, Миладин Тошић културни радник, Љубиша Аксентијевић радник у производњи, Владан Батић адвокат, а Томислав Јеремић и Зоран Костић просветни радници.

Заједничка нит која их повезује а која је такође обреновачки куриозитет-свих осам посланика наравно у различитим дозама били су, што због надмоћи сопствених политичких опција што због накнадних техничких коалиција део власти.Уз напомену да ипак најдужи опозициони стаж у посланичким клупама бележе Т. Јеремић и В. Батић, а најкраћи С. Нешковић. Остали се нису опробали као парламентарна опозиција.

И забележено узгред. Ако је судити по обреновачким представницима и српски и савезни парламент су у правом смислу те речи "мушког рода". За сада ниједна столица у овим здањима, иако би то можда било чак центлменски, није понуђена дамама?!

Логичан наставак, или завршетак једне овакве анализе била би и квалитативна слика рада обреновачких посланика,или неизбежно питање грађана-бирача да ли су сразмерно ономе што су републичкој и савезној скупштини понудили заузврат и добили. Остављајући простор за неку наредну анализу тог типа уместо новинарског одговора заснованог пре свега на мишљењу јавног мњења послужићемо се речима једног од бивших обреновачких посланика: "републички и савезни парламент нису место где се могу решавати проблеми Обреновца. А колико ће који посланик учарити за свој град пре свега и једино зависи од његових личних познанстава."

Н.З.Павличевић

ИЗ ЦЕНТРА ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД

Заблуде везане за развод брака

Развод брака људи често доживљавају као веома стресно искуство. Појам развода повезује се са бројним непријатностима и доживљава се као посебан лични губитак, често као срамота... Нарочито је отежан када супружници имају малолетну децу, јер се компликује додатним питањима везаним за поверавање, регулисање виђења, издржавања деце...

Знате ли како изгледа процедура везана за развод брака? Започиње се подношењем тужбе за развод брака. Ако из тог брака имате малолетну децу, суд ангажује **Центар за социјални рад.** У Центру за социјални рад ће стручни тим (који се састоји из социјалног радника, психолога, педагога и правника), попричати са вама по питању мирења. Уколико не дође до мирења, договара се о поверавању деце, као и о томе како ће онај родитељ коме се деца не повере да их виђа. Сличан је поступак и када се ради о ванбрачним заједницама, осим што у процедуру није укључен суд већ се читав поступак завршава у Центру за социјални рад (у том случају супружници подносе захтев Центру).

С обзиром да смо у досадашњем раду приметили како су супружници често оптерећени бројним предрасудама везаним за поступак развода брака, у овом тексту ћемо покушати да вам пружајући детаљне информације, бар ублажимо евентуалне заблуде и помогнемо да формирате реалније ставове по овом питању.

Ово су најчешће заблуде супружника везане за развод:

1. *Деца до седам година старости по закону се обавезно поверавају мајци, осим у случају да је мајка психијатријски болесник или тешко физички онемоћало лице*

Оба родитеља су пред законом једнаки, односно мајка ни на једном узрасту детета, није сама по себи важнији (потребнији) родитељ од оца. Јасније речено, важно је какав сте родитељ, а не да ли сте отац или мајка.

2. *У поступку развода брака деца се обавезно питају са којим родитељем желе да живе*

У поступку развода брака, деца се врло ретко позивају у Центар за социјални рад, али ни тада их нико не пита са којим родитељем желе да живе, јер би то било изузетно велико психолошко оптерећење за децу. Ако желите добро вашој деци, никада их немојте стављати у ситуацију да бирају између родитеља. Нисте их питали ни када сте се венчавали, па немојте ни сада.

3. *Ако дете не жели да виђа родитеља том родитељу се сигурно неће поверити дете*

Постоји више разлога због којих дете понекад каже да не жели да виђа родитеља. Често су то што дете каже само научене речи људи из непосредног окружења. Дакле, није добро да пред дететом причате лоше о оном другом родитељу (ваше дете има права на оба родитеља).

Понекад дете ако дуго није контактирало са неким од родитеља, нема жељу да га види јер га доживљава као странца (заплаче се, бежи у загрљај познатим људима из окружења...). То никако не значи да дете не треба да виђа родитеља, већ је пожељно постепено и кроз разговоре са дететом, повратити поверење детета и успоставити блиске контакте. За добро вашег детета је да виђа оба родитеља.

4. *Женска деца се чешће поверавају мајци, а мушка оцу*

Деца се поверавају оном родитељу који се процени као адекватнији за непосредну бригу о детету, без обзира на пол детета или родитеља.

5. *У поступку развода брака супружници често лажу, па радници из Центра за соц. рад позивају сведоке (рођаке, комшије...) да би се утврдило ко је бољи родитељ*

У центру за социјални рад, обавља се разговор са оба супружника. Радници центра имају поверења у оно што им супружници саопште, па сведоци нису потребни. Како су радници центра стручна лица, није их баш ни једноставно слагати. Понекад радници центра посете домаћинство родитеља где се на лицу места увере какви су услови у којима дете живи. Ипак, ако родитељи воле своју децу, у интересу им је да буду искрени, јер би лаж могла довести до погрешне процене стручних радника, а тиме би највише штетила деци.

6. *Ако је један од супружника незапослен (има мањи стан...) не могу му се поверити деца на старање*

Материјални и стамбени статус јесу битни услови за правилан одгој детета, али не и једини. Веома су важни позитивни васпитни ставови родитеља, емоционална блискост са дететом и многи други фактори који се процењују приликом поверавања детета. Имућнији родитељ је у обавези да издржава децу живела она са њим или не.

7. *Ако је родитељ засновао нову заједницу не може му се поверити дете*

Сваки родитељ има право на нове заједнице и једино је важно да се адекватно стара о детету. Често нова заједница доприноси емоционалној стабилности партнера, а то се онда одражава кроз квалитетније родитељство. Пожељно је благовремено и узрасту примерено, припремити дете на нову заједницу.

8. *Развод пуно кошта*

Подношење захтева за споразумни развод (то значи да су се супружници договорили коме да се повере деца, како ће виђати оног другог родитеља и како ће се регулисати издржавање), кошта 1500 динара (или свако по 750 динара). Развод по тужби (када супружници не могу да се договоре) је нешто скупљи. Могуће је да се цене и промене али како су се многи људи развели немогуће је да су сви они богати. Дакле ако сте заиста решили да се разведете, скупићете некако и тај новац.

9. *Ако сам поднео тужбу за развод брака морам се и развести*

До самог доношења пресуде о разводу брака, увек можете одустати од тужбе (по доношењу пресуде, можете се једино поново венчати). Такође, у центру за социјални рад имате право да прихватите такозвани "поступак мирења", када ваша тужба може да мирује најдуже шест месеци на суду, после чега се морате одлучити. Поступак мирења се спроводи само ако су оба супружника са тим сагласна. Током мировања тужбе, можете изабрати да се сами мирите, да долазите повремено на разговоре у центар за социјални рад или у саветовалиште за брак и породицу, где раде породични психотерапеути. Услуге саветовалишта су бесплатне. Размислите, можда вреди покушати.

10. *Процедура развода брака траје јако дуго (често годинама)*

Процедура развода брака најкраће траје ако су родитељи проценили интересе деце, па се договорили коме их треба поверити, како да виђају оног другог родитеља и како да се регулише издржавање. Ако је договор супружника заиста у најбољем интересу деце, цела процедура око развода може да се заврши за две недеље (некад и краће). Ако родитељи размишљају првенствено о својим интересима, па се инате једно другом преко деце отимајући се, онда све то може да буде јако компликовано, па траје заиста дуго док се не процени шта је најбоље за дете. Често родитељи да би се брже развели кажу да су се договорили око деце, али ако заиста не прихватају договор, дешава се да се после развода поново враћају у Центар за социјални рад ради регулисања виђења или измене одлуке о поверавању деце.

Дакле, добрим делом од вас зависи колико ће трајати развод. Ипак водите рачуна да је важније добро проценити интересе деце, него брзо се развести.

11. *У разводу брака увек неко мора бити оштећен*

У разводу брака не мора бити нико оштећен, напротив. Постоје добри разводи који партнере након развода чине срећнијима. Такође, и као родитељи, некадашњи супружници могу да функционишу боље по разводу неоптерећени трауматским партнерским односом. У том случају и деца су на добитку (родитељи су се договорили код кога деца треба да буду, а такође, како ће их други родитељ виђати и доприносити њиховом издржавању, о свим битним стварима везаним за децу се договарају).

12. *Ако се деца не повере мени онда сам их изгубио-ла*

Родитељ којем деца нису поверена има обавезу и право да контактира са децом, јер је то интерес деце и његова потреба као родитеља. Такође, његова је обавеза да заједно са другим родитељем одлучује о свим важним питањима која се тичу заједничке деце. На крају, у обавези је да доприноси њиховом издржавању. Нико децу не губи нити их добија (добили сте децу када су се родила).

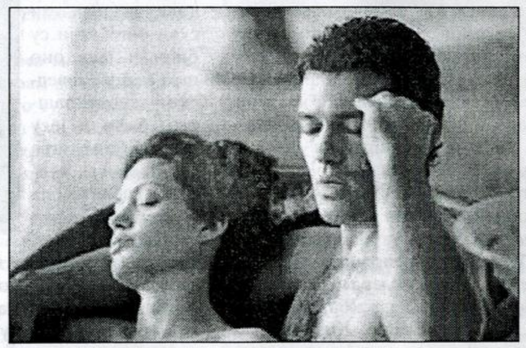

13. *Онај родитељ код кога су деца диктира услове како ће онај други да виђа децу*

Родитељи и о овоме треба да се договарају тј. да процене шта је интерес њихове деце. Стручњаци центра за социјални рад су ту да им помогну око доброг модела виђења а у неком ситуацијама, тај модел се може и наметнути родитељима уколико се процени да тако налаже интерес деце.

14. *Деца се по разводу брака морају поверити једном или другом родитељу*

Уколико се процени да су оба родитеља неподобна деца се могу поверити трећем лицу, тј. другој породици или чак установи (дом за децу без родитељског старања). Наравно да су ове ситуације ретке али се дешавају (у овој години двоје деце).

15. *Једном донета пресуда о разводу брака и поверавању деце не може се променити*

Пресуда о разводу одговара датом тренутку. Уколико процените да су се околности битно промене можете тражити од суда измену одлуке о поверавању, виђењу, издржавању или све то заједно. Суд ће потом покренути поступак у којем ће поново обавезно бити укључен Центар за социјални рад.

16. *Стручњаци у Центру најбоље знају са ким треба да живе моја деца, тако да о томе не треба да размишљам*

Наравно да стручњаци то не знају. То најбоље знају родитељи деце. Понекад, стручњаци помажу родитељима да увиде шта је најбоље за њихову децу а само изузетно се решења доносе у име родитеља.

17. *Стручњаци у Центру немају појма...*

Ово је такође заблуда. Они су образовани и посебно едуковани за рад са родитељима у разводу и ту су да родитељима помогну да донесу најбољу одлуку у интересу деце а и њих самих, било да ће то бити мирење или добар развод.

18. *Ако ја не дам дете без обзира што није мени поверено, не може ми нико одузети дете*

Ако је суд својом пресудом поверио дете једном родитељу а други га задржава противно тој одлуци он чини тешко кривично дело. Дете се у тој варијанти може и принудно одузети том родитељу а против тог родитеља покренути кривични поступак. То је најгоре решење за ваше дете а нажалост и она се дешавају (у току прошле године одузето четворо деце).

19. *Развод брака родитеља обавезно мора имати негативне последице по децу*

Обавезно не мора. Уколико родитељи након развода сарађују и о свему се договарају имајући најбољи интерес деце у првом плану, негативних последица неће бити а неки родитељи после развода бивају и успешнији.

20. *Ако један од супружника не жели развод, не може се развести брак*

Брак се увек може развести без обзира на жеље оног другог. Брак ће се развести и уколико један супружник не сарађује са судом или центром за социјални рад (уколико неће да прима позиве, крије се на непознатој адреси и сл), али је питање колико је то добро за њега и његову децу.

21. *Децу није потребно поверавати, добро је да живе мало код једног мало код другог родитеља, како желе*

Децу је потребно поверавати, јер је јако битно да знају где живе, са ким живе и како виђају другог родитеља. Деца о томе не би требало да одлучују, не би требало да се опредељују између својих родитеља.

22. *Деци не треба причати о разводу родитеља*

Деци треба причати о разводу и то на начин који ће им бити јасан и који их неће повредити. Деци не треба ништа ружно говорити о другом родитељу. Најважније је да се деца и у разводу осећају сигурном, вољеном и да им буде јасна и извесна будућност (са ким ће живети, како ће виђати другог родитеља и сл).

23. *У Центру за социјални рад се више верује женама, јер тамо раде само жене*

У Центру за социјални рад раде већином жене, али има и мушкараца. Ипак, пре свега раде стручњаци који су ту да помогну родитељима да постигну договор који је у интересу њихове деце.

24. *Ако поднесем тужбу признаћу кривицу за развод*

Када дође до развода врло је тешко утврдити ко је крив (и да ли уопште постоји кривица). Нико то неће ни утврђивати, па је потпуно беспотребно да се тиме оптерећујете.

25. *Нећу да се разводим због деце*

За децу је увек добар развод бољи од лошег брака родитеља.

26. *Кад одем у Центар за социјални рад на разговор о томе ће знати цео град*

О томе ћемо писати у следећем броју Обреновачких новина (шалимо се!). Све оно што кажете у Центру за социјални рад је професионална тајна и стручњаци се заиста придржавају тога.

Смиља Игић, Дејан Цветковић
e-mail: zoztim@absolutok.net

УЗ "ДАНЕ ШВЕДСКЕ УМЕТНОСТИ У ОБРЕНОВЦУ"

Култура па све остало

Да је уметност најчешћа и најчвршћа веза између народа и земаља показало се до сада и у случају финске амбасаде."Култура, па све остало", мисли и амбасадор Краљевине Шведске у Београду, Михаел Салин

*И*пут од хиљаду миља почиње првим "кораком"... Између Обреновца и Стокхолма испречило се нешто око 3000 километара. Са једне стране године ратовања, са друге мировања. Са једне политички потреси, економске кризе, преживљавање на почек, на другој стандард у врху Европе. Па језичка баријера, па темпераменти који личе као небо и земља. Први корак у савладавању тих неколико хиљада километара и коју светлосну годину различитости, није ни могао бити други до онај који најпре приближава традицију, обичаје, културу. Речју: уметност. А такав је начињен крајем априла у нашем граду. За очекивати је било да, попут свих првих, и овај буде несигуран, испитујући, но свако правило има и свој изузетак.

Дакле, уместо нечега што ће истраживати и тумарати по (будимо искрени) недовољно познатој, а још мање популарној шведској културној баштини и савременим уметничким изразима, организатор манифестације, Јавно предузеће за информисање, концепцијом програма, направило је пресек онога што јесте темељ и синоним шведске културе. Прве вечери публика је имала прилику да види ***Стриндбергову*** "***Госпођицу Јулију***", у извођењу Народног позоришта "Стерија" из Вршца. Потом су се низали и преплитали музика, ликовно стваралаштво, филм. Одржан је концерт класичне музике на коме је сопран ***Босиљка Стевановић***, уз клавирску пратњу ***Љиљане Вукеље***, уз Рахмањинова, Прокофјева и Вердија, приближила обреновчанима и два шведска композитора: Вилхелма Стенхаммера и Вилхелма Петерсона-Бергера. Отворена је и изложба графика ***Микаела Килмана***, а права посластица завртела се са кино-пројектора - "***Змијско јаје***" великана шведског али и светског филма, ***Ингмара Бергмана***. Филма је било још, на радост поклоника седме уметности као и свих који нису успели да скокну на ФЕСТ, а пропустили су и онај "мали" у Дому културе. Пуна три дана приказивала се прича која, како је то рекао Његова екселенција, амбасадор Краљевине Шведске, ***Михаел Салин***, "пре уласка у биоскоп не обећава много, али представља фантастично изненађење на крају", односно, најлепши филм овогодишњег ФЕСТ-а, "***Јала! Јала!***". Најмање амбициозан, а опет, веома занимљив део програма представљало је вече шведске диско-поп музике. На истом простору, у исто време, могли су млади и они који су то били пре двадесетак година, да премосте онај незаобилазни јаз на музичком плану. Можда је неким новим клинцима те вечери постала за нијансу ближа *ABBA*, која се распала ту негде око њиховог рођења, а некадашњим клинцима разумљивија музика коју данас слушају ови данашњи. Јер, исте вечери чуле су се Фрида и Агнес, али и *Roxete, Cardigans, Ace of base, Dr. Allban, Europe*...

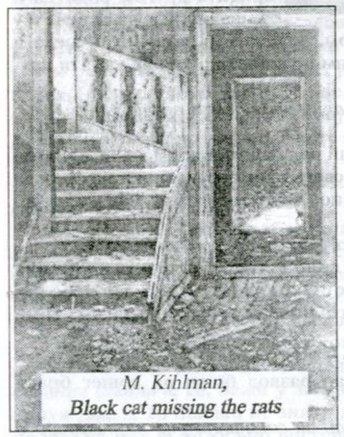

M. Kihlman,
Black cat missing the rats

Стриндберг и Бергман - најсветлија имена у шведској књижевности и кинематографији. Килман, познати ликовни уметник, шведски композитори, стари и нови бендови - импозантан скуп оних који су били и јесу оно што се зове шведско стваралаштво, били и јесу оно најбоље што је шведска културна сцена имала и има. Али...

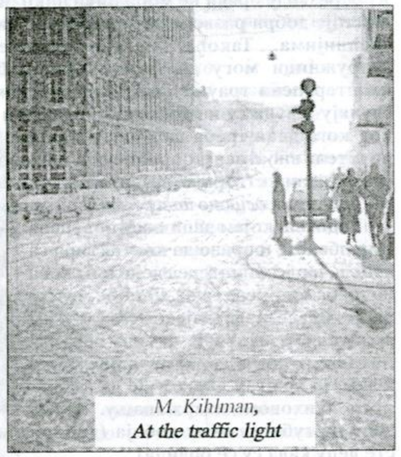

M. Kihlman,
At the traffic light

Неко "али" увек негде постоји и вреба. Преведено на причу о корацима, а позајмљено од (овога пута) нашег великог песника, Мике Антића, то "али" гласи овако: "Лакше је превалити пут од хиљаду километара унаоколо, него направити један искорак из сопствених груди". Јер, наше су још увек уске. Још у њима дремају наслаге леда, дебље и од оних на планинским врховима далеке нам Шведске. Дакле, шта је тако добро осмишљеном и добро одрађеном програму фалило? Публика!

Истина препуна сала дочекала је вршчане, но Обреновац има одгледану позоришну публику и све су представе гледане код нас "на карту више". Зато је глас Босиљке Стевановић некако шупље звучао у готово празној сали, уз шведске бендове није имао ко да игра, а за филмове се скупила, некако, једна сала- али на све четири пројекције заједно. То је онај искорак из сопствених груди на који још нисмо спремни, а стално се очекује и стално тражи, који провејава кроз реченицу нехајно изговорену у аутобусу, уз јутарњу кафу, у кафићу где се педантно испијају минути и године :" У овом граду се баш ништа не дешава".

Ништа. Осим, ето, што нам с времена на време, градом прошетају најпознатији уметници једне земље. Што је то јединствена прилика да се приближимо, да се боље упознамо. Што повезивање у култури обично представља онај први, али зато и најважнији корак после кога почињу и неке друге везе, у неким другим сферама. О томе је, у блиц разговору за Обреновачке новине, ухваћен између музике и сликарства, говорио и шведски амбасадор у Београду, др Михаел Салин, пошто је, претходно, отворио изложбу графика свог сународника, Микаела Килмана.

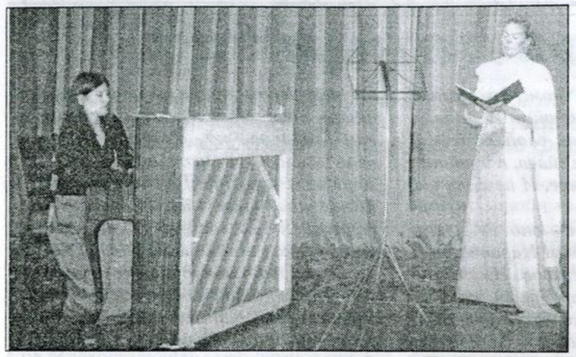

Ваша екселенцијо, реците нам Ваше виђење саме манифестације и шта мислите о њеној програмској концепцији?

- Мислим да је врло срећно направљен избор различитих форми и израза шведске културе у овој недељи у Обреновцу. Кад кажем да сте веома успели да направите један склоп различитих врста уметничког израза, то значи да сте успели да повежете и класично позориште и модерну музику за младе и класичну музику коју смо вечерас на концерту чули. То, са једне стране, показује наше корене, корене нашег народа, а с друге стране се ту појављује и оно што Шведска доживљава као земља која је прихватила странце. Врло је важно да Југословени знају да је Шведска данас сасвим другачија земља од оне из 40-тих и 50-тих година.

Да сте имали прилику да учествујете у креирању овог програма, ко би се, од савремених шведских стваралаца, још нашао у њему?

- То је заиста врло тешко питање. Има много великих уметника у свим областима. Међутим, морам да кажем да ту нема тако истакнутих стваралаца као што су Стриндберг и Бергман. Рецимо, у нашој Академији наука има много великих књижевника, али се они нису у тој мери испољили као поменута два уметника. Скоро да нема смисла да помињем неко име.

Да ли сте, и у којој мери, за ово време боравка у Београду, имали прилику да упознате српску културу. Можете ли да издвојите неке уметнике и њихова дела?

- Моја лоша страна је што не говорим српски, нисам имао прилику ни да га научим и то ме ограничава у праћењу књижевности и позоришта. Међутим, уживам у музици, и лично сам највише заинтересован за ту област стваралаштва у Србији. Био сам на бројним концертима, сличним овом вечерашњем, и веома сам задовољан свим што сам у музици видео и чуо. Драго ми је и што сам помогао да се успоставе контакти између шведске и српске Академије наука.

Упознавање кроз културу јесте први корак у приближавању народа и земаља. Али, земља каква је наша, у привредном и економском моменту какав јесте, више је него заинтересована и за перспективе сарадње у осталим сферама. Какве ту могућности видите?

- Када говорим о Србији и Југославији, увек говорим о вашем огромном потенцијалу за такву сарадњу. Ви знате да наша земља активно помаже економски развој ваше земље. Ми мислимо да Србија има такав потенцијал да уз малу помоћ може да направи велике кораке. Шведска предузећа показују велико интересовање да буду присутна у овој земљи, истина, не велики број, али велика предузећа, као, рецимо Волво, Ериксон. Амбасада веома активно ради да подстиче и унапређује ту сарадњу. Имамо један веома озбиљан програм помоћи за Југославију. Прошле године је та помоћ износила 20 милиона долара, у различитим секторима, према одређеној стратегији. Имамо много пројекте, који се односе на екологију, јачање људских права, изградњу функционалног судства, на развој унутрашњости, малих градова итд. Такође помажемо и кроз разне хуманитарне и међународне иорганизације, а све то, опет, помаже унапређењу политичких контаката. У Шведској је био премијер Ђинђић, министар Свиланović, Драгољуб Мићуновић...

Пређимо са државног на локални ниво. Један од програма о којима сте управо говорили односи се на помоћ малим срединама и градовима. Такав је и град чији сте данас гост. У којим сферама привређивања је могућа сарадња када је конкретно, Обреновац у питању?

- Обреновац би требало да се постара да има везу , типа збратимљених градова, са неким шведским градом. Обреновац већ има добру сарадњу са Финском амбасадом, а како сам разумео, планирају се контакти и са Данском и Норвешком амбасадом, па би он могао да буде центар нордијске културе. Интересантан је пример варошице надомак Анкаре, чији мештани у великом броју живе и раде у Шведској, који су постали центар шведске културе и доживели препород. Обреновац би могао да следи тај пример. Осим тога, иницијатива да се у вашој Гимназији покрене курс шведског језика пријатно ме изненадила. Та могућност ме јако радује и наша амбасада ће ову идеју на сваки могући начин подржати и помоћи. Ипак, први корак и основни је културно повезивање. А тај је управо учињен овом манифестацијом.

Гордана Урошевић

НА УСКРС

Још једном нам опет, ево, Ускрс дође,
далеко од тебе, у хладној туђини,
вукући се тако по светској прашини,
у нади нам преко четврт века прође.

Тог су дана, некад, снажно тукла звона,
са торњева старих, кроз градове мирне,
а из сваког кутка благ мирис измирне
дизао се небу до Божанског трона.

Све је било тако свечано тог дана
и сви пуни среће, радости, весеља
честитали празник Христос Васкресења,
док су деца мала певала: "Осана".

И док је у нашој кући моја мајка
крај иконе славске кандило палила
и топлом молитвом Свевишњег славила,
ја сам побожно гледала из прикрајка.

Њене речи беху мени ко аманет:
"За спас човека Он је дошо на овај свет,
њему за љубав, сине, Христос је разапет."
ко да још и сад чујем ове тајне сплет.

Лепа прошлост то је као дечја бајка,
а личности њене, бића ми најмилија,
то су моја мајка и драга Србија,
прва земљу чува, другу гони хајка.

Данас опет ко да чујем моје мајке глас,
Походи ме успомена, лик из далека,
Сећање на Васкрсење Богочовека,
И молим га за слободу и Србије спас.

Милица Миладиновић -Кесеровић

Милица Миладиновић - Кесеровић је песник у дијаспори. Гимназију и Филозофски факултет завршила је у Београду. Студирала сликарство у Француској. Србима у дијаспори њено име је познато. Читаво своје биће песникиња је усмерила ка уздизању Српског народа, верујући да ће ипак доћи за њега бољи дани. Њене песме доприносе очувању српског имена и српског језика широм расељеног српства. Јер један народ постоји и постојаће докле год постоји његов језик...

У Београду, 1998. године, Слободан Ракитић

Трајанови ланци

Информација је роба, али како се постаје роб информације? Па, лако, брзо и рано. Још у детињству чујете ствари и просто осетите да нешто није за питање. Да је једноставније у то веровати. Да је сигурније сачекати одговоре. А они, обично, стигну касно и најчешће су неуверљиви. Тако утврдите да је информација роба, и то лако кварљива и лоша роба, а да сте јој ви постали роб којем је у међувремену истекао рок трајања. Али то није само информација да Цар Трајан има козије уши. Не! Цар Трајан има и рибљу крљушт, жабље батаке, кресту на леђима, неверну жену, празну касу, а нешто нема уопште или има врло мало. Алкохоличар је, принцеза му има Сиду, а још је и митоман. Вама који сте у међувремену од робовања информацијама постали параноични само то и треба. Гладни сте вести, жедни сензација. Таква вам прича дође као терапија. Ваше су бољке у односу на његове скоро кијавица. Јесте да сте роб, ал сте бар здрав роб. Шта њему вреди што је цар, кад је такав никакав и несрећан. Панично трагате за новим вестима. Купујте новине, претражујете ТВ програме и одједном нешто друго. Машина вас баци на природне лепоте, далека острва, егзотичне пределе, љубав у наставцима мистериозног очинства. Није вам важно што онај који вас венчаним листом дужи друштву не може више да вас гледа. Не гледате ни ви њега. Имате ви шта да гледате и у шта да поверујете, умете у томе да препознате слободу коју немате. И шта је она уопште? Почетак слободе је кад има струје, вама се не спава, а платили сте комуналије и порезе. И не боли вас ништа.

Куцнете даљински - оно РАТ, крв, дим и ватра. Гадно! Наравно да је гадно, одувек је било гадно. Има и гаднијих ствари, али Цар Трајан жели да вам баш то - покаже баш тад. Због нечега је некоме важно да ви то видите. Можете их звати и питати: па добро трајановци, морате ли то да пустите? Рећи ће вам: то се догодило! Ако се сетите питаћете: зар се на оволиком свету ништа друго није догодило? - Колико је нама познато, није. Или бар није важно; казаће они. Значи ово је било важно. А код вас мир, ништа вас не боли, ланац вам скоро нов, а дим се уопште не осећа. Мада, мало-мало па се програм прекида информацијама како је онај или овај ланац бољи, ови или они их боље производе, неке добијате на кредит. Ниједне не осећате, а уз неке добијате и плавушу. Негде се тако добро праве да уз минимално одржавање трају генерацијама. Ланци са погоном на сва четири точка, ланци на спрат са два купатила, ланци за мршављење, у некима се и не види да сте роб, ланци за комуникацију. Свет се смањује, ланци постају све дужи. Кад већ не можете без њих, бирајте најбоље. Они најскупљи су најквалитетнији. Из њих вам се просто не бежи. Праве слободе се једва и сећате. Треба вам за њу регресивна хипноза, као за пренатално доба. Сваки искорак у слободу вам изгледа ко погрешан корак, неозбиљност и неодговорност. Ред мора да се зна. Није Трајан луд иако има козије уши, празну памет, нешто нема уопште и алкохоличар је. Мада је цар, његов ланац никад не бисте носили ни да вам га неко понуди. Неке карике да, цео - никако. Ваш вам је таман. У њему сте безбедни. Стижу вам информације да се догодила несрећа у којој нисте погинули, да се појавила болест од које се нисте разболели, да се разводи неко ко се џабе и женио, да је неко богат пропао и допао робије баш кад сте ви добили плату. И ви сте задовољан човек. Тако кажу информације. Тако каже ланац вести којим сте окружени. Одавно сте постали овисник у туђим судбинама. Земљотрес, а код вас мирно. Поплава, а код вас суво. Пљачка, ако; вама су све овце на броју. Свет се распада, ваш ланац држи као нов. Држи јер га одржавају биране карике информација. Да не знате све те ствари пажљивије бисте погледали око себе. Питали људе, пажљиво их саслушали и разумели. Да не трошите време на тумачење туђих слика и слова трошили бисте га на разумевање својих мисли. Онда бисте схватили да Цару Трајану не фали ништа и не зове се тако. Постоје само ланци на које сте се навикли и који вас не осећају, а које ви не примећујете.

Драган Бабић Драгуца

КРОЗ ОБРЕНОВАЦ СА СВЕЋОМ У РУЦИ (***пише: Александар М. Поповић***)

ДИСЦИПЛИН АКИЧМЕ

Прошло је већ неколико година откад се десило да на масовки поводом неке годишњице прве гитаријаде на Сајму, набасам на Гргу, тада гитаристу хардцоре бендова, баш током песме 'Јовано, Јованке' коју је изводио Влатко Стефановски са својом групом. Љубитеље бескрајних соло деоница на гитари, те остале којих није било мало, а који су налазили да је Леб и Сол 'ин', тресла је оргазмичка грозница. Грга ме подсети колико пута су током подугачког концерта разни водитељи и извођачи бљували су по 'народњацима' и клицали роцк&ролл-у.

- Ето - каже Грга - наши народњаци не ваљају, а македонски ваљају!

Па, да: енглески, ирски, келтски или народњаци афричких и америчких црнаца, она су трава из туђег дворишта која је зеленија, али македонски, па они су до јуче били - ми!

Најмањи је проблем у томе како се вреднује музика, питање је како ми вреднујемо себе. Кампања која се води за толеранцију сваке врсте у својој основи налик ми је на кампању за 'братство и јединство'. Само некада се пропагирало 'братство' народа и 'јединство' народности односно националних мањина.

Али, пошто су манијаци поново силовали учитељицу живота, настао је мутант облик 'братства и јединства' који се зове 'толеранција', а који прети да би могао бити гори од оригинала.

Од свог претече, толеранција је наследила технологију медијске манипулације, а редуковала садржај. Наиме, само анационалан човек је толерантан, готово сасвим експлицитно се провлачи кроз кампању: не више братство народа, већ братство грађана, и не више јединство националних мањина, већ јединство грађанских мањинских група.

'Ја-Србин', то мора да звучи језиво нетолерантно! Онај који каже 'Ја-Србин', мора бити митоман оптерећен националном епиком, онај који помиње средњевековне 'златне виљушке', који слави косовски пораз, мисли да су Срби најстарији народ на планети... И шта још све не!?

Величање каквог српског националног успеха, оличеног макар и у Дивцу и Стојаковићу, угрожава ли заиста комоцију грађана? Захтева ли се кампањом за толеранцију да људи који поседују елементарна људска осећања, укључујући и осећање припадности некој нацији, погну главом пред онима који су ту основну људску особину каквом грешком изгубили. Тиранија фаличних!

Бојим се да је тиранија успешна и да побеђује на свим пољима. Грга је постао музичар по националности, јер је стање нације и државе одавно лоше по Србе. Бити музичар и Србин, и живети као сав нормалан свет, толерантно, отпуштено и без екцема, не, то изгледа тек неће бити могуће.

Уосталом, Душан Којић Која после 5. октобра, у специјалној телефонској изјави рекао је легендарну реченицу: Надам се да сад одмах неће доћи да свирају У2 код коња.

ПОМОР РИБЕ У КАНАЛУ КОД НАСЕЉА МЛАДОСТ

Бистро замутила осока

Постоји спремност и АД"Драган Марковић" и Скупштине општине Обреновац да се уради један нов систем пречишћавања отпадних вода из сточне фарме у Ратарима

Традиционално риболовачко гесло "бистро" крајем прошлог месеца замутила је осока. Можда би овако инцидентну ситуацију како су је крстили једни, или еколошку катастрофу -други, у најкраћем објаснио афористичар. Новинарским језиком речено: због изливања осоке са фарме у Ратарима, у каналу код Младости дошло је до помора рибе. То је чињеница коју од самог почетка (конкретно 21.априла) па до данас нико не оспорава. Обреновачко удружење спортских риболоваца о овом догађају послало је и званичан допис надлежним органима Града и Републике, али за сада не постоји повратна информација да је било ко посетио "место злочина" (општинске службе су се пак одмах нашле на лицу места и одрадиле свој део посла) и сачинио валидну процену, односно оцену. А колико је у килограмима, тонама, и на крају крајева у финансијском салду тежак овај инцидент, као и одговори на друга питања, за сада су још увек на нивоу спекулација.

И као што у судској пракси свака страна у спору има своје време за завршну реч како би порота донела праву одлуку, тако и анализа овог случаја, који је подигао прашину у јавности, тражи суочавање различитих мишљења и причу из више углова. Не само због пресуде да ли је неко и колико крив или не, већ пре свега дугорочнијег решавања оваквих и сличних проблема који допуњују ионако црну еколошку слику овдашњег миљеа.

Процене **Удружења спортских риболоваца "Колубара"** кажу да је због изливања осоке уништено преко пет тона рибе, а да је преведено на финансијски терен штета тешка можда и преко милион динара. Према речима **Добривоја Крстића**, председника Удружења, уништена је сва млађ (око 2.000 килограма) којом се почетком ове године порибило ово подручје, али су по површини плутали и комади штуке од 13 до 14 килограма и шарани до 10 килограма. Како додаје..."***ми смо чак и на делу канала где пумпа избацује воду у Саву налазили угинулу савску рибу, што значи да је изливање осоке оставило последице и у делу ове реке***". Осока је, кажу даље подаци овог удружења захватила шест, а можда чак и до десет километара овог канала... А оно што је много опасније и што може имати шире последице, како додаје Крстић, јесте чињеница да је угинула риба дужи временски период плутала и распадала се на води, тако да се, а што потврђују и мештани околних села, непријатан мирис са канала ширио готово десетак дана. Оно што је, поред већ поменутог помора симптоматично јесте тврдња Удружења да овога пута до изливања осоке није дошло игром случаја, односно пробијањем насипа, већ се како наглашава Крстић "***јасно види да је насип прокопан***"?

И надлежни у АД "Драган Марковић", уз обећање да се то више неће поновити, потврђују да је дошло до инцидентне ситуације и помора како додају извесне, неутврђене количине рибе у каналу који води од фарме у Ратарима преко црпне станице у реку Саву.

- Зашто је до тога дошло и да ли је морало да дође питање је за које стварно треба вршити посебну анализу, каже између осталог **Мирослав Мирчетић**, заменик директора овог обреновачког предузећа. ***По мени у свему што се десило улога људског фактора је врло битна. Да ли се радило о неким намерама свесно изазваним или су се десиле неке случајности још увек са сигурношћу не можемо рећи.***

За разлику од "тужиоца" оптуже-на страна пак стоји иза тога да је након помора "Драган Марковић" одрадио свој део посла. Преведено на терен: канал је уредно и свакодневно чишћен, а посао није могао да се одради преко ноћи, јер је до угинућа, или тачније речено угушења рибе долазило данима, те је толико трајало и чишћење канала.

Ново питање које се намеће јесте шта оштећена страна очекује, а шта они који су означени за кривца могу да понуде? Осим ресорних органа од којих спортских риболовци, односно њихово удружење траже да одраде посао из своје надлежности, према речима **Добривоја Крстића** очекује се пре свега да се овакав или сличан инцидент више не понови, а што је како каже сасвим разумљиво АД "Драган Марковић" пориби канал, односно обнови рибљи фонд.

- У име "Драгана Марковића" могу да обећам да ће ово предузеће учествовати и помоћи риболовном друштву "Колубара" у порибљавању и прехрани нове млађи, ако су они спремни за даљу сарадњу са нама, каже Мирослав Мирчетић и додаје - ***Али исто тако упозоравам да територијална припадност тога канала који води према Сави још увек није решена.Наиме, део канала припада Србија водама, односно преносно Удружењу спортских риболоваца. Са друге стране, или сликовитије у наставку, део канала који је у КО Кртинска води се и даље на Комбинату. Дакле, поставља се питање, пошто се заправо ради о истом каналу ко може да га користи, на који начин и са којим правом***. Одговор на то мора се потражити ван граница општинског атара, а могло би да буде материјал за неку нову новинарску причу...

Ова стара, коју смо започели тражи одговор на у овом тренутку чини нам се актуелније питање - постоји ли жеља, сагласност и напокон материјална могућност да се овакве инцидентне ситуације не само предупреде него и реше на дуже стазе. Тим пре што изливање осоке и помор рибе није догађај новијег датума, већ се сличне инцидентне ситуације (додуше како кажу риболовци са блажим последицама) понављају годинама уназад, а у том периоду Удружење "Колубара" је против АД "Драган Марковић" написало пет до шест пријава.

Да свако "зло" има и своју добру страну или поуку показује и овај случај. Наиме управо априлски инцидент је био иницијална написла да се на том путу предузму за сада још увек пионирски кораци и проблем сагледа на прави начин. Оно што је сигурно, а што у разговору истиче и **Владимир Стаменовић**, директор општинског **Еко-фонда** јесте да је то проблем који "Драган Марковић" због недостатка средстава не може сам решити. Стаменовић истиче да је у општини одржан један састанак како би се сагледале могућности и начини помоћи овом предузећу да се он дугорочније превазиђе.

- Решавање тог проблема ће потрајати, али ћемо се заједничким снагама потрудити да до оваквих инцидената више не дође, каже Стаменовић

О заједничким снагама и напорима говори и Мирослав Мирчетић, заменик директора АД "Драган Марковић". Према његовим речима постоји спремност и овог предузећа и општине Обреновац да се изради један идејни пројекат и да се са неком могућношћу европске донације уради један нов систем пречишћавања тих отпадних вода, где би сав талог који штети каналу и рибама у каналу остајао на фарми у тој сегрегацији, а у канал би допирала само чиста прерађена вода.

- Овај пројекат би могао да се оствари, додаје Мирчетић, ***а у томе бисмо ми, "Драган Марковић" у Републици били први. Дакле на томе већ радимо и спремни смо да наставимо***.

Овим ударцем би се практично, како наш народ каже убиле две муве. Не само да би једно од најпосећенијих и најбогатијих риболовних подручја било заштићено, бар када је Комбинат у питању, од нових и непредвидивих помора, већ би, што је ефекат много глобалнији, одахнуо и "комшилук" фарме у Ратарима који са њеним "благодетима" живи годинама?!

Н.З.Павличевић

У ОБРЕНОВЦУ ОДРЖАНО ПРВЕНСТВО ИНВАЛИДА СРБИЈЕ У СТОНОМ ТЕНИСУ

Мало осећајности и зрно обзира

13.априла, у Дому културе и спортова у Обреновцу одржано је Двадесето, јубиларно, ***Првенство инвалида Србије у стоном тенису***, после паузе од једанаест година. Изгледа да смо у протеклом периоду били преокупирани више политиком, оговарањем а не договарањем, те смо ове људе запоставили. Гледајући све те мушкарце и жене, не можете а да не приметите да су пуни снаге и воље. На такмичење су дошли из Новог Сада, Ниша, Чачка, Зрењанина, Смедерева, Неготина... Њих тридесет троје, са лакшим и тежим степеном инвалидитета. Сви они су, показало се, веома добри стонотенисери, и када играју, њихов хендикеп бива пребачен у други план.

На Првенство је дошао и ***Златко Кеслер***, из Бача, члан "Спида" из Новог Сада. Он је 1996. године учествовао на Олимпијади у Атланти. Шампион је Пара олимпијских игара, вишеструки победник на европским и светским такмичењима. Играо је, и својим присуством увеличао овај турнир и ***Илија Ђурашиновић***, освајач више медаља на међународним такмичењима. Судбина се поиграла са овим људима, а тежина времена у коме смо живели, и у коме сада живимо, натерала је ове људе да своју личну несрећу ублаже спортом. Многима неће значити имена попут ***Сање Митровић, Тање Микашевић, Горане Стевановић, Будимира Малешевића, Ференца Јухаса***....али то се мора променити. Ови људи, који такође могу успешно репрезентовати наш спорт на светској сцени, не смеју бити маргинализовани, мора им се посветити више пажње. То су људи којима је пре свега потребна духовна подршка, а онда и свака друга.

У том смислу потребно је анимирати што већи број људи, потребно је што више оваквих такмичења. Нису инвалиди они, који носе протезе, којима су колица једина могућност да се крећу, већ они који поседују инвалидност у свом начину размишљања и у опхођењу са другим људима.

Јасмина Радовић

ДЕЧЈА ОЛИМПИЈАДА

У Хали спортова у Обреновцу одржана је Прва дечја олимпијада на којој су учествовали малишани из обреновачких обданишта

DIFFERENT CLASS

Радио Обреновац, недељом од 20 до 22

Ако је судити по броју албума и значају извођача, ово је једно јако плодно пролеће. Нове албуме имају **Elvis Costello, Tom Waits** (чак два), **Brian Ferry, Joy Ramone** (постхумно изашао соло албум), **Neil Young**... Нажалост, само део тога слушамо у нашој емисији и само део тога можемо да вам препоручимо.

TEENAGE FANCLUB & JAD FAIR - Words Of Wisdom & Hope (Geographic)

Један од оних непретенциозних албума, између два "регуларна", који карактерише опуштенији приступ, али и исто такав пријем публике. **Teenage Fanclub** су снимили албум са лидером америчког банда **Half Japanese, Jad Fair**-ом. Он је плод дружења **Normana Blakea** и поменутог човека који је неко време био у Глазгову у дому Blake-ових. Након заједничког свирања родила се идеја и о албуму. Песме најближе **Lou Reed**-у и саставу **Velvet Underground**. Све звучи врло спонтано. Певање изузетно. За љубитеље **Lou Reed**-а и, наравно **Teenage Fanclub**-а.

LAMBCHOP - Is Woman (Cityslang)

Шести албум за хероје алтернативног *country*-а и једну од најзначајнијих група деведесетих година. Плоча сведене инструментализације и просто је невероватно да 14 (словима: четрнаест) чланова овог састава праве дискретно звуковље. Овога пута без дувача и гудача. Ипак, атмосфера слична оној са претходног албума "**Nixon**" и то из оних лаганијих нумера. Мелодије и даље фине, Wagnerov глас префиван. Можда не на нивоу претходних албума, али свакако заслужује вашу пажњу. Посебно се препоручује љубитељима *alt.country*-а.

GIANT SAND - Cover Magazine (Thrill Jockey)

Ново издање за највећег радохоличара *rock'n'roll*-а, **How Gelb**-а. Овог пута у оквиру матичног састава **Giant Sand**. Како и сам наслов албума сугерише ради се о албуму обрада туђих песама, али **How Gelb** овде обрађује и своје песме. Неке су песме изведене дословно, неке су унакажене, неке доведене до непрепознатљивости, неке неупоредиво боље звуче од оригинала, неке...Обрађени су **Nick Cave, Neil Young, Johnny Cash, Black Sabbath** и многи други. И овај се албум може третирати као пауза између два "регуларна" албума било **How Gelb**-а, било састава **Giant Sand** или **Calexico**. Албум се препоручује фановима ових извођача али и сваком истраживачу историје *rock'n'rolla* јер ће свакако бити интересантно чути и можда заборављене оригинале.

WILCO - Yankee Hotel Foxtrot (Nonesuch)

Четврти албум овог састава уз чије име, такође, иде одредница *alt.country*. Питање је, међутим, колико се та одредница може применити и на овај албум. Наиме, ретке су оне песме где је призвук *country*-а тако очигледан. Може се рећи да је присутнији соул утицај. Албум који се теже слуша, спорије осваја, али временом оправдава уложени труд. Само за оне који су спремни труд да уложе.

До слушања!

Дејан Цветковић

КОНВЕРЗАЦИОНИ КУРС ФИНСКОГ ЈЕЗИКА 7

SUOMEN KIELEN KESKUSTELU KURSSI

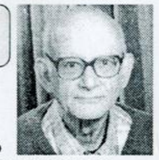

За школу финског језика у Дому културе у Обреновцу свакако сте већ чули. Њеним покретањем, захваљујући љубазној помоћи Амбасаде Републике Финске у Београду и господина Чедомира Цветковића, желели смо да одшкринемо још један прозор у Свет, пре свега за младе. Покушаћемо да за његово отварање заинтересујемо и читаоце "Обреновачких новина", објављивањем кратког конверзационог курса финског језика у наредних двадесетак бројева. Читајте "Обреновачке новине" и учите фински!

Курс приредио
ЧЕДОМИР ЦВЕТКОВИЋ

PUTOVANJE KROZ FINSKU

KIERTOMATKA KAUPUNGISSA - KRUŽNO PUTOVANjE PO GRADU

polkupyörä - bicikl
peukalokyyti - poziv palcem za stopiranje
ratsastus - jahanje
kävely - šetnja (hodanjem)
avaruslaiva - svemirski brod
Voiteko suositella jotakin hyvää opaskirjaa? - Možete li da mi preporučite dobar vodič (knjigu)
Onko täällä matkatoimistoa? - Ima li ovde turistički biro?
Mitä ehdotatte meille nähtäväksi? - Šta nam preporučujete da vidimo?
Olen täällä vain... - Ovde sam samo...
...muutamia tunteja - ...nekoliko časova
...päivän - ...jedan dan
...kolme päivää - ...tri dana
...viikon - ...nedelju dana
Voitteko suositella kertomatkaa? - Možete li da mi preporučite razgledanje grada?
Mistä bussi lähtee? - Odakle polazi autobus?
Hakeeko se meidät hotelista? - Da li će nas "uzeti" iz hotela?
Millä bussilla raitiovaunulla pääsemme torilta? - Kojim autobusom/tramvajem da pođemo sa trga?
Paljonko kiertomatka maksaa? - Koliko staje kružno putovanje po gradu?
Mihin aikaan kiertomatka alkaa? - U koje vreme počinje kružno putovanje?
Mihin aikaan pääsemme takaisin? - Kad se vraćamo?
Kuinka kaukana täältä on tuomiokirkko? - Koliko je daleko katedrala?
Onko se kävelymatkan päässä? - Može li se do tamo peške?
Mista voin vuokrata auton? - Gde mogu da iznajmim auto?
Haluaisin auton päiväksi. - Želeo bih auto za jedan dan.
Onko siellä englantia puhuva opas? - Da li tamo ima vodiča sa poznavanjem engleskog jezika?
Paljonko opas maksaa tunilta/päivältä? - Koliko staje vodič po jednom času?

LAUKUT - BAGAŽ

Voitteko auttaa minua laukkujeni kannossa? - Možete li da mi pomognete oko bagaža?
Voinko vakuuttaa laukut? - Mogu li da osiguram bagaž?
Millä bussillla pääsen ...? - Kojim autobusom se ide do...
Meneeko tämä bussi...? - Da li ovaj autobus ide ka...?
Missä on linja-autoasema? - Gde je autobuska stanica?
Missä on bussipysäkki? - Gde je autobuska stanica?
Kuinka usein menee busseja...? - Koliko često voze autobusi?
Mihin aikaan meneee ensimmäinen seuraava bussi...? - U koje vreme ide prvi sledeći autobus?
Onko minun vaihdetava bussia? - Moram li da menjam autobus?
Kyllä, vaihtakaa - Da, menjajte.
Missä on linja autoasema? - Gde je autobuska stanica duge linije?
Meneekö linja-autoja - Ide li ovaj autobus?
Kuinka kauan matka kestää? - Koliko dugo traje put?
Sanotteko koska minun on poistuttava? - Hoćete li da mi kažete gde da sidem?
Olkaa hyvä ja päästäkää minut ulos seuraavalla pysäkillä. - Budite dobri i zaustavite da sidem na sledećoj stanici.
Maksakaa, olkaa hyvä! - Platite (kartu), molim!
Paljonko maksaa matka ...? - Koliko staje put?
Saanko lippukortin. - Mogu li da dobijem kartu?
Saanko matkatavarani? - Mogu li da dobijem moj bagaž?

MISSÄ ON - GDE JE

taidegalleria - umetnička galerija (slika)?
(pää) rakennus - glavna zgrada
liikealue - trgovački kraj (grada)
linna - tvrđava
tumiokirkko - katedrala
hautausmaa - groblje
kirkko - crkva
konserttisali - koncertna sala
näytely - izložba
tehdas - fabrika
linoitussatama - luka kod tvrđave
järvi - jezero
kirjasto - biblioteka
tori - trg
muistomerkki - spomenik, suvenir
munkkiluostari - manastirski kaluđer
muistopatsas - spomenik
museo - muzej
ooperatalo - opera
palatsi - palata
puisto - park
(pää) postitoimisto - glavna pošta
ostokeskus - tržni centar
kuvapatsas - skulptura
stadion - stadion
torni - kula
kaupungintalo - gradska većnica
yliopisto - univerzitet
eläintarha - zoološki vrt

MIKÄ, KUKA, KOSKA - ŠTA, KO, KAD

Mikä on tuo rakennus? - Kakva je ona zgrada (Šta je..)
Kuka oli arkkitehti /taitelija /maalari /kuvanveistäjä? - Ko je arhitekta/umetnik?
Kuka rakensi/ suunnitteli tuon...? - Ko je izgradio/ projektovao onu..?
Kuka maalasi tuon taulun? - Ko je naslikao ovu sliku?
Koska hän eli? - Kad je on živeo?
Onko hän vielä elossa? - Da li je još živ?
Koska se rakennettiin? - Kad je (ta zgrada) izgrađena?
Missä on talo jossa Sibelius eli/syntyi?-Gde je zgrada u kojoj je živeo Sibelius?
antiikit - antika
arkeologiataide - arheološki predmeti
kasvittiede keramiikka - botanika i keramika
rahat/kaunotaiteet - novac/ lepi predmeti
huonekalut/geologia - sobni nameštaj/geologija

VAPAA PÄÄSY - BESPLATAN ULAZ

Onko... auki (sunnuntaisin)? - Da li je otvoreno nedeljom?
Koska... on auki /suljettu? - Kada je otvoreno/zatvoreno?
Paljonko on sisäänpääsymaksu? - Koliko staje ulaz?
Annetaanko opiskelijoille alennusta? - Da li dajete popust za studente?
Saanko nähdä lippunne? - Mogu li da vidim Vašu kartu?
Se on tässä./ Ne ovat tässä. - Ovo/ Ovde su.
Voinko ostaa luetelon? - Mogu li da kupim katalog?
Onko teille museosta englanninkielistä kirjaa? - Da li u muzeju imate vodič na engleskom jeziku (knjigu)?
Saanko täällä otaa valokuvia? - Mogu li ovde da fotografišem?
VALOKUVAUS KIELLETTY! - ZABRANJENO FOTOGRAFISANJE!

MAKUUVAUNUSSA - SPAVAĆA KOLA

Onko makuuvaunussa vapaita paikkoja? - Da li u spavaćim kolima ima slobodnih mesta?
Missä on makuuvaunu? - Gde je vagon za spavanje?
Kolme vaunua eteenpäin/taaksepäin - Tri vagona napred/unazad
Voisitteko herättää minut kello seitsemältä? - Možete li da me probudite u sedam sati?
Voisitteko tuoda minulle kahvia aamulla? - Možete li da mi donesete kafu ujutru?

ПРВОМАЈСКИ УРАНАК

ОБРЕНОВЧАНИ СЕ ВРАТИЛИ ЗАБРАНУ

Првомајски уранак у Забрану изманио је највећи број наших суграђана и њихових гостију у ово познато излетиште. Сваки шумски пропланак био је заузет излетницима, а уски пут затрпан бројним аутомобилима. На обале Саве сјатило се на хиљаде Обреновчана, који се ни овај пут нису могли одрећи својих четвороточкаша.

Традиционално такмичење спортских риболоваца и кулинара у справљењу рибље чорбе привукло је рекордан број учесника. У спортском риболову наступили су млађи и старији пионири, омладинци и сениори, укупно 56 риболоваца. Висок водостај, мутна и брза Сава, није била толико дарежљива рибом. Од 26 сениора, који су пецали "дубинком" само су се четворица могла похвалити каквим таквим уловом. Насрећније руке био је победник Милета Белић. Бројни су били и старији пионири (20), а ореол победника понео је Марко Павловић. У конкуренцији најмлађих највише кедера било је у мередову Сање Крстић.

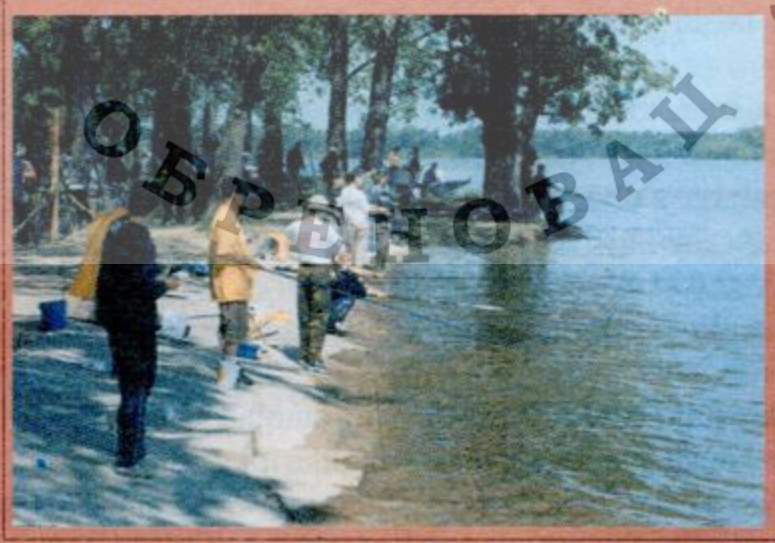

Најсрећнији риболовци су од организатора добили медаље и риболовачки прибор, док је Милети Белићу припао прелазни пехар.

Намеће се утисак да је такмичење спортских риболоваца, због слабог улова, протекао у сенци кулинара у справљању рибље чорбе. Са обе стране канала, код ресторана "Пец", постављено је чак 37 котлића, никад више од како се организовано припрема овај рибљи специјалитет. Мајстори у справљању рибље чорбе нису жалили труда, ни умећа, да скувају што укусније чорбу, па су у ту сврху донели и своју рибу, што баши није било у складу са прописима. Велики прелазни пехар, диплому и медаљу, а то значи за најукуснију чорбу, добио је миодраг Мија Младеновић. Како нам је рекао, генералну пробу је имао на Велики петак, када је почастио цео комшилук, а срећу

му је донео "успут нађен динар".

Иначе, Мији је ово први трофеј после два друга места. Поред жирија чорбе су задовољиле укус и више стотина посетилаца Првомајског уранка, јер су за тили час котлићи били испражњени.

Организатор је, уз помоћбројних спонзора, за ову прилику припремио и бесплатно делио алкохолна и безалкохолна пића, а у два казана крчао се, поред рибље чорбе, и прави војнички пасуљ.

Тон ведром и веселом расположењу поред кафанских музичара дали су и чланови КУД ТЕНТ. Утисак је да су наши суграђани поново открили и схватили значај свога заборављеног излетишта и да му се у све већем броју враћају. На жалост, Обреновчани нису положили испит у свом односу према заштити природне средине. Иза њих су остале гомиле отпада и ђубрета.

Милан Ашковић

Трговинско-транспортно предузеће

Севић Транс

ОБРЕНОВАЦ - ЖЛИЈЕБАЦ

ОБРЕНОВАЦ, Велико Поље, Ваљевски пут 49б, тел: 011/879–01–31, 063–207–576

Издаје: Јавно предузеће за информисање "Обреновац". Директор и в.д. главног и одговорног уредника: Ненад Радојичић. Редакција: Миодраг Вуковић (заменик главног и одговорног уредника), Новка Павличевић, Мирјана Митровић, Гордана Урошевић, Каћуша Мијатовић, Гордана Обрадовић, Драган Лазаревић, Верица Николић, Душица Гатар, Весна Ђурувија (новинари), Јасмина Обрадовић (технички уредник), Љубивоје Маричић (фоторепортер), Биљана Негић (технички секретар). Телефони: 8721-361 (централа), 8723-060 (директор), 8723-690 (зам. гл. и одг. ур), 8721-439 (редакција). Адреса: 11500 Обреновац, Београдског Батаљона 5. Штампа: "Напредак" Обреновац,тел. 8722-118, 8721-200. Тираж: 1.000 примерака.